

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 21.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 480 Lel
Fél évre ... 240 Lel
Negyed évre ... 120 Lel
Havonta ... 40 Lel.
Hirdetések díjazás szerinti

Felolvasó szerkesztő:

Károly József.

Gen. L. NICHIN.

Bánati Közlöny.

Uj hang csendül bele Bánát és Erdély lüktető életébe, igazszavu, kemény katona lép ki a küzdőporondra: útjára indul a *Bánati Közlöny*. Uj lap, uj igazságokat hirdetve, részt kér magának Erdély, de elsősorban a Bánát újjáteremtéséből és mint soha el nem fáradó lelkiismeretes harcos, a rohanó eseményeket mind odateríti a kíváncsi és mindent pontosan tudni akaró közönség elé.

Az ólomvitézék sokmillió tábor: új segédszerepeket kapott: megalkuvást nem tűrő, igazságért, jogért, szabadságért, humanizmusért küzdő erősöklü frontarcok sokat. A Bánát buja, termékeny humuszából fakadt máról-holnapra ez a sajtóorganum, minden sora, minden betűje a Bánáté. Nem csendes, jámborszándéku „események tükrének” született, hanem erélyesen követelő, mindent mérő és akaró újságnak.

Erdély és Bánát magyarságának egyetlen vára, drótsóvnyekkel körülkerített áttörhetetlen kövésszárka a nyelve. Ezt megtámadni nem lehet. Trianon, St. Germain, Versailles, Sevres megváltoztathatták országhatárokat, új ékpet adhattak Európának, de nem tüntethettek el egy hárommillió dolgozó, akarásokkal tele népet. Ez a hárommillió ember itt él Erdélyben és a Bánátban, nyelve egy séges, összetétele tömör, sajátmagára utalva és csak sajátmagában bizva él életét, de ennek az itt élő magyarságnak támogató, szándékait és terveit hirdető organumra van szüksége és ez az organum kíván lenni a *Bánati Közlöny*.

A frázisok kora elmúlt, elérkezett a produktív és konstruktív munka ideje. Bánát és Erdély szorgalmas népe dolgozni akar és munkát kér, ki akarja venni a részét a konszolidáció gigászi munkájából. A Bánát most él reneszánszát.

ként szegződtek előre, mindenki mindent a Holnapról vár. És ennek a nagyszerű új Holnapnak a profétája lenni a *Bánati Közlöny*.

Mázsányi sullyal nem fekszik mellére semmilyen érdekcsoport, tolla tisztaságát nem befolyásolhatja semmi. Igaz és becsületes, megalkuvást nem tűr, minden nemes eszmét felkarol és magáévá tesz.

Ez az az ut, amit kijelölt magának a *Bánati Közlöny* és erről az utról soha egy pillanatra sem tér le.

A határ két nagy metropolisza: Temesvár, az ősi bánági centrum és Arad, az ifjú életerős új város valahogy közelebb kerülnek majd egymáshoz. A *Bánati Közlöny*.

Nagy-Temesvár.

— Szabadfalut, Kisodát, Girodát és Gyírokat Temesvárhoz csatolják. — Dr. Georgevici főpolgármester nyilatkozik a közigazgatási reformtervezetről.

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatás egységesítéséről szóló törvénytervezet az őszi ülészakban a parlament elé kerül. A törvénytervezetből előreláthatólag rövidesen törvény lesz s így nem érdektelen, ha a javaslattal bővebben fogunk foglalkozni, mert az ország közigazgatására és a községek életére mélyreható intézkedéseket tartalmaz.

Ez alkalommal a javaslat csak ama részét ismertetjük, amely megengedi, hogy a városok, így Temesvár is, a hozzájuk öt kilométernyire fekvő községeket közigazgatásilag bekebelezhessék az esetben, ha ehhez az illető községek is hozzájárulnak (5. §)

A javaslat 123. §-a szerint a városi tanács feladata ama községek megállapítása, amelyek bekebelezhetők. A bekebelezés módjaitól külön bizottság van hivatva dönteni, melyet az újonnan megalakítandó törvényhatósági bizottság küld ki saját kebeléből. Ennek a bizottságnak hivatalból tagja a városi főmérnök és a főorvos.

Ez a bizottság érintkezésbe lép

karöltve az „Aradi Közlönnyel” mindkét város érdekeit egyformán szolgálja, hisz a két nagyváros sorsa ugyyszólván közös. Friss hírszolgálat egyformán rázza fel a két szomszédvárost, és a jövőben ami Temesvárnak fáj, Aradnak sem lesz közömbös, viszont Arad sajtó sebére Temesvár is igyekszik gyógyfüvet szedni. A válvettett közös munka sokkal hamarabb megtermi a maga gyümölcsét, mint az elszigeteltség.

A *Bánati Közlöny* nem bátoratlan kapogtatással kér bebocsájtást az újságolvasó asztalára. Merész-büszkén odalép és az olvasó kezbeveszi, mert érzi, hogy szüksége van rá, mert az egymás mellett csatasorban álló sorokból azt olvassa ki, hogy ez az újság az ő újságja. A világosságterjesztő öreg harcosok pedig csak melegen üdvözölhetik a sorokba lépő új vitét, aki új idők új lehetőségeit fújja az emberek arcába...

vár lakossága nagy mértékben meg fog szaporodni s így — mint hogy a községeket villamos vasút fogja összekapcsolni Temesvárral — a munkáshiány meg fog szünni. A város és a községek közötti területeken újabb gyárak és iparvállalatok fognak létesülni, miáltal az ipar és kereskedelem s így az egész városnak fellendülése fog bekövetkezni.

— Amint előbb már említettem, a város villamos vasutat kiépítjük a nevezett községekbe.

(Enyhít a lakásínség.)

Ezáltal segítve lesz a nyomasztó lakásínség is, mert a tisztviselők, munkások a községekbe költözhetnek, ahol olcsóbb lakáshoz, olcsóbb életemhez, jobb levegőhöz és nagyobb nyugalomhoz jutnak. Erre pedig szüksége van azoknak, akik az egész napot nehéz munkában, terdákban, gyárakban, műhelyekben töltik.

— A villamos közlekedés folytán a falusi lakosság abba a helyzetbe jut, hogy gyermekeit olcsón taníttassa, felsőbb iskolákba járassza, mert megtakarítja a drága koszpénzt. Az ifjak munkát találhatnak, kiképezhetik magukat az ipari szakmákban és így meg fog szünni a falu elszigeteltsége a várostól.

— Természetes, hogy a bekebelezéssel járó kiadások (villamos, csatornázás, vízvezeték stb.) nagy összegeket fognak felémészteni, de ez senkit se aggasztson, hiszen nem inproduktív kiadásokról van szó. De különben is a dolog természetéből folyik, hogy a munkálatok lépcsőről-lépcsőre fognak haladni s az egész program megvalósulása évekig fog eltarítani.

— Minden esetre már a jövő évi budgetben tekintettel lesznek ezekre a munkálatokra, mert előre kell gondolni minden eshetőségre, annál is inkább, mert a törvényjavaslat szerint a bekapcsolás a törvény szentesítése után 6 hónappal kimondandó, az pedig több bizonyos, hogy még az ősszel megszávazzák.

— Ki kell azonban emelnem, hogy a törvénytervezet szerint a községek megtartják saját önállóságukat, autonómiájukat, amely

Minden tekintet hegyes lándzsa-

ben a külön képviselőtestületük, bírájuk, tisztviselőik s csak bizonyos — nagyobb szerű közigazgatási ügyekben — kerülnek a városi tanács joghatása alá.

— Mint fentebb említettem, a villamos vasutat ki fogják építeni. A „piros” Szabadtalig, a „kék” Kisodáig s a „zöld” — a Bega mentén — Gírodáig fog közlekedni.

— Az elmondottak természetesen csak nagy általánosságban érintik ezt a sok gondot, rengeteg munkát igénylő tervet. Alapos, a legkisebb részleteket is kimerítő tanulmányok fogják meg-

előzni keresztülvitelét, amelyhez évek kellenek. Nagy munka lesz, de megéri a fáradságot, mert Temesvár és a környék közgazdaságának óriási fejlődési és fellendülési lehetőségeket nyújt, amelyeket ki nem aknázni halálos véték lenne.

Dr. Georgevici főpolgármester fenti kijelentéséből világosan kitűnik a letárgyalt rendelkezés fontossága. Nagyszabású, mélyreható tervről van szó, amely Temesvár polgárságának lelkében minden bizonnyal élénk tetszésre fog találni. (—A.)

Terítékre hozzák a frankot.

(Páris felé vonul a sáskasereg. — Az antanthatalmak harca a pénzügyi fronton.)

(A Közlöny budapesti tudósítójától.) Egy európai pénzhatalmasság, aki tizennégy évvel ezelőtt budapesti bankhivatalnok volt és most a magyar fővárosban tartózkodik, igen érdekes következtetéseket kényszerít ki a nyilatkozatából. Az illető pénzügyi szakember Bécsben élt, amikor az osztrák korona befutotta gyászos pályafutását és térdre rogyott a megmentésére siető antanthalkárook előtt. Mivel a márka megkezdte háláltáncát, Berlinben termett. Elmondta a híres bankár, hogy a nemzetközi pénzügyi piac a magyar devizőrök a legügyesebbek, a legmerészebbek és mindig abban az országban ütnek fel sátorfájukat, amelynek valutája lejtőre kerül. Ők azután szépen elfemetik, de jól megfizetik a pompes funéres költségeit. Majd így szól:

— Szeptember közepén Párisba megyek. Jönnek a magyar devizőrök is.

Ez a kijelentés jellegzetes ma-

gyarázat azokhoz a pénzügyi eseményekhez, amelyek most Franciaországban és Belgiumban lejátszódnak. Mintán semmi sem új a nap alatt és miután a múltból vett példák jobban megmagyarázzák a jelen komplikációját, emlékezzünk vissza mi történt az 1871-iki francia-porosz háború után az elégtétel kifizetésénél. A berlini Rotschild-ház feje akkor minden súlyával angasztotta magát amellett, hogy a németek könnyítéseket tegyenek a franciáknak a fizetés körül. A német császár azonban hajlíthatatlan maradt és össze is veszett emiatt Rotschilddal, aki nagyon drágán fizettette meg ezt a megaláztatást. Az európai metropolisokban szétszórt Rotschild-pénzcsoportok attól a pillanattól kezdve úgy irányították a világ pénzügyi politikáját, olyan előnyöket biztosítottak Franciaországnak, hogy az nemcsak könnyen kifizethette a hadisarcot, hanem a termelést is fokozta. Az egész kampányt a berlini Rot-

schild fia irányította, aki Berlinbe visszatérve a szerető fia szerénységével kereste föl az apját.

— Mi van a hadisarc fizetésével? — kérdezte az öreg, mire a fia diabolikus mosollyal válaszolt:

— A hadisarc fizetése biztosítva van.

Az akkori események más változatban megismétlődnek. Még a francia és angol diplomaták jegyzékeket vagdosnak egymás fejéhez és a külpolitikai álláspontok kiegyeztetésével bibelődnek, a pénzügyi téren megindult a döntő ütközet. Mig Poincaré a jegyzékek szövegezésénél és a háborus halottak emlékét megörökítő beszédeknel nagy ügyességet tanúsít és nagy előnyöket szerez, addig a frank az egyik pozíciót a másik után veszíti el. A folytonos esés arra indította a közgazdasági szakirokat, hogy kimerítően foglalkozzanak a lesújtó jelenség okaival és akkor a statisztikai adatok nyomán meglepő részletek derültek ki. Megállapítást nyert, hogy a gazdasági szempontok nemcsak nem igazolják a frank esését, hanem az összes körülmények — kezdve a bevétel és a kivitel mérlegétől, a termés állásáig és az ipari teljesítőképességig — a frank emelkedését diktálnák. Miután a Ruhr-kérdés összes végzetes következményei, melyek a gazdasági téren jelentkeznek, lehetőleg eliminálандók a francia szakirodalomban, a frank lefelé hajló karrierjének magyarázatát az angol, amerikai és német pénzügyi összeesküvésében keresik, amelynek oka a Ruhr-megszállás. A franciák minden erővel tartják a frankot, amely keményen védi pozícióját.

Még ennél is érdekesebb a másik frank — a belga frank — sorsa. A pénzügyi és gazdasági helyzet semmiképen sem igazolja a belga frank megdöbbentő esését. A dollárral és fonttal szemben is

huhant a belgák pénze, de nekik mégis az fáj legjobban, hogy száz francia frankért 125 belga frankot kell adni. A gazdasági és politikai okok mellett ennek megvan a maga érzelmi oka is, mert — amint a franciák megvannak győződve — a belgák és franciák kombinált Ruhr-akciójának ellenségei elsősorban a két frank közötti differenciára hivatkoznak, hogy ezáltal enerválják a belga közvéleményt.

Az állami költségvetés egyensúlyban van. Szigorú takarékoság és adók kivételese biztosítja azt a jövőre is. Inflációról nem hogy szólni lehetne, hanem a kormány nagy összegeket fizetett vissza a nemzeti banknak. Az ipar teljes erővel produkál. Ezekkel a tényekkel szemben áll a francia-belga kereskedelem mérlegének passzivitása a belgák számára, amit a francia-belga együttműködés ellenségei úgy magyaráznak, hogy Franciaország kihasználja gyöngébb szövetségét. A belgákat határozottan idegesíti ez a magyarázat. Egy másik körülmény, melyet nem szabad figyelmen kívül hagyni, bizonyos belga ipari köröknek a frank esésével kapcsolatos érdeke. Végeredményben azonban a belga frank esése politikai spekulációk eredménye és az okot nem Párisban, nem a francia-belga kereskedelmi összeköttetésben, hanem Amsterdamban és Londonban kell keresni. A Ruhr-megszállás óta utóbbi két helyen a belga frankot, hihetetlen mennyiségben vetették piacra, magában Belgiumban pedig nagy tömegben vásárolták az idege-

Dupuy, a „jettatore”.

(Carnot elnök, az első áldozat. — Casimir-Perier feltűnő lemondása. — Faure Félix halála „a la régence.” — Loubet életmentő cülin-
derek.)

Érdekes reminiscenciákat közöl egy párisi lap Charles Dupuyról, a nemrég elhunyt államféfőről, aki öt éven belül hatszor volt miniszterelnök és négy köztársasági elnök irta alá a kinevezéseit. Mint miniszterelnök, nem igen alkotott emítéseméltót és hogy neve mégis történelmi csengésű lett, azt annak az ismeretes mondanásának köszönheti, amely 1893. december 9-én hangzott el ajkáról. Akkor történt ugyanis, hogy egy Vaillant nevű anarchista bombát dobott a karzatról a képviselőház üléstermébe és Dupuy, aki akkor a képviselőház elnöke volt, volt az egyetlen, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a bomba eldördülése után harsányan ezt kiáltotta:

— Uraim, az ülés tovább tart! és ezzel a mondanásával egy csapásra megszüntette a pánikot. Beavatott emberek azonban már akkor is azt rebesgették, hogy ennek a jelenetnek tulajdonképpen nem Dupuy volt a hőse, hanem egy Pierre nevű teremőr, aki már évtizedek óta volt szolgálat-

ban és aki mindig ott állt az elnök háta mögött. Ez a Pierre volt a házelnökök védőangyala, sőt sugója is, mert a házszabályok a Kisujjában voltak. Ha az elnök bizonyos komplikált esetekben nem tudta, hogy mit kell tennie, akkor halkan megkérdezte Pierretől, „hát most mit csináljak?” És Pierre rögtön megmondta, hogy a házszabályok értelmében mit kell cselekednie. Ezek a beavatottak azt állították, hogy azt a történelmi nevezetességű mondatot is Pierre sugta Dupuynek és Dupuy tulajdonképpen csak fenhíggon mondta azt, amit Pierre a háta mögött sugott.

Volt azonban Dupuynek egy másik tulajdonsága is, amit életében nem igen vették észre és csak most, amikor már a sir mélyén nyugszik, ír meg róla a párisi lap. Ugyanis azok a köztársasági elnökök, akik Dupuyt a kormányelnöki székre meghívták, valamennyien szerencsétlen módon végezték elnökségüket és így Dupuyra ráillett az olasz „jettatore” elnevezés. Így hívják ugyan is az olaszok az olyan embereket, akik — mint a magyar mondja — „megverik a szemükkel az embereket.” Ime a bizonyítékok: 1894. május 30-án nevezte ki Carnot elnök Dupuyt miniszterelnökké és ugyanannak az évnek július 24-én Carnot elnök Lyonban meg-

halt egy Caserio nevű anarchista törétől. Carnot utóda Casimir-Perier lett, aki azonban egy fél-évi elnökösködés után lemondott, amely lemondás világszerte óriási feltűnést keltett. Casimir-Perier-nek is Dupuy volt a miniszterelnöke. Ezután Faure Félix következett az elnöki székben és négy esztendeig elnökösködött minden baj nélkül, amíg 1898-ban Dupuyt ki nem nevezte miniszterelnökké. Néhány hónap múlva azonban őt is leterítette a jettatore és egy este hírletlen meghalt. Halálát a franciák „a la régence” halálnak nevezték, aminek ez az eredete. Orleansi Fülöp ugyanis szeretőjének, Falarie hercegnőnek a karjaiban lehetett ki a lelkét és Faure Félix esetében Falarie hercegnő szerepét Steinheil asszony, ugyanaz a kétshírű hölgy játszotta, akit később azzal vádolták, hogy férjét, Steinheil festőt meggyilkolta.

Az árván maradt elnöki székbe Faure Félix után Loubet Emil került, akivel szintén történt egy kis baj, ami természetes is, mert hiszen neki is Dupuy volt a miniszterelnöke. Loubet, mint az elnökök rendszeren, szintén megjelent a longchampsei versenyterén a Grand Prix de Paris lefutásán, amely alkalommal Christiani gróf — egy fanatikus bonapartista — felrohant a páholyába és egy vas-

bóttal alaposan fejbevágta. Az elnöknek az volt a szerencséje, hogy jó erős cylinder volt a fején, amely felfogta az ütést, amely végzetes lehetett volna reá nézve. Ezt a cylinderkalapot különben a párisi muzeumban őrzik. Loubet elnök azonban ebből a merényletből levonta a konzekvenciát és lemondatta Dupuyt. És ime, csodák-csodája, Loubet elnöksége baj nélkül ért véget.

Mintán Dupuy nem volt többé miniszterelnök, az utárna következő elnököket Fallierest és Poincarét, ugyancsak Millerandot sem érte semmiféle baj. Mindenesetre különös, hogy Dupuy, aki 1898-ig hat ízben volt miniszterelnök, a Christiani-féle merénylet óta többé nem tudott a kormányelnöki székbe jutni. Dupuy különben zárkózott természetű ember volt és bár be volt avatva Faure Félix halála titkaiba, nem árult el semmit; hanem ezzel kapcsolatban történt szerepléséről csak a következőket beszélte el:

— Aznap este meghülés következtében már félkilenckor lefeküdtem, amikor inasom azt jelentette, hogy egy tiszt, akit az Elysée-palotából küldtek, sürgősen akar velem beszélni. Természetesen azonnal bebocsátottam, mire a tiszt ezeket mondta: — Az elnököt egy kis baleset érte, de egyelőre nincsen aggodalomra

devizákat. A következménye az volt hogy egyes belga kereskedők ujabban nem fogadják el a nemzeti pénzügyiséget, hanem fontot követelnek.

Franciaország most nemcsak a maga pénzét védelmezi a nemzetközi pénzügyi általános rohama ellen, hanem a belga frankot is. Ebből a célból nagy kölcsönöket utalt ki Belgiumnak. Az ütközet folyik. A frank egyik megerősített pozícióból a másikba vonul vissza.

A törvényszék kilakoltatási perében a semmitőszék álláspontjára helyezkedik.

Megmásított járásbíróági ítéletek (Saját tudósítónktól.) A legfelsőbb bucurestii semmitőszék egy kilakoltatási perben kimondotta, hogy a háztulajdonos csak az esetben igényelhet saját házában lakást, ha a lakónak, társadalmi állásának és családi körülményeinek megfelelő más lakást bocsájt rendelkezésére.

Ennek dacára számtalan esetben előfordult, hogy a járásbíróági ítéletileg kimondotta a kilakoltatást olyankor is, amikor a csere-lakás nem felelt meg a fenti körülményeknek, ámbar a lakbértörvény is ilyen szellemben intézkedik.

Fellebbezés folytán ezek az ügyek most a törvényszékhez kerültek. A törvényszék minden egyes esetben magáévá tette a semmitőszék elvi határozatát és megsemmisítette az elsőfoku ítéletet.

A tekintettel arra, hogy még számtalan hasonló per vár elbírálásra a járásbíróági előtt, ajánlatos volna, ha ez, a törvényszék ítéleteit szem előtt tartva, szintén

ok és szükségtelen, hogy a miniszterelnök ur zavartassa magát. Ha majd szükség lesz rá, eljövök a miniszterelnök urért! — Azzal eltávozott, de rövid idő múlva ismét visszatért és azt jelentette, hogy az elnök utolsó perceit éli. Azonnal felkeltem, felöltöztem és a tiszttel együtt az Elyséebe mentem, ahol az elnök körül ott volt egész családja és anyjának, Lucie kisasszonynak ezek voltak az első szavai:

— Kérem, hozzanak azonnal papot!

— Kapjon fel azonnal biciklire — szólt ki Dupuy a szolgálattelévő rendőrnek. — slessen a Madelaine templom plébánosához és hozza el azonnal őt, vagy valamilyik káplánját. Ha azonban utközben pappal találkozik, akkor szó nélkül cipelje ide.

A rendőr biciklire ült, de alig hagyta el az elnöki palotát, amikor egy leközzel találkozott és így szólt hozzá: — Jöjjön velem azonnal az Elyséebe. A leközz nem értette, hogy miről van szó és azt hitte, hogy letartóztatják, amint ellen élénken tiltakozott. A rendőr azonban nem szólt semmit, hanem a karjánál fogva vezette a papot a palotába, ahol azután megtudta, hogy miről van szó. Az utolsó vigaszban azonban már nem részesíthette az elnököt, aki akkor már kiszenvedett. A leközz erre odalépett az elnök ágyához, letérdelt és imádkozott.

a semmitőszék álláspontjára helyezkednek s így mentesítene a nagy bíróhiány miatt amugy is tulterhelt törvényszéket a fölösle-

Az olaszok megszállták Korfut.

(A görög kikötők blokád előtt. — Az olasz király visszatért Rómába. — Nemzetközi bonyodalmak származhatnak.)

Rómából táviratozzák: A hívatatos *Corriera d'Italia* külön kiadása közli: Görögország nem kielégítő válasza miatt az olasz kormány haladéktalanul hozzálátott a tervbe vett szankciók végrehajtásához. A *Cremonese* nevű torpedóromboló Korfu parancsnokát felszólította a sziget átadására. A hajóhad egyik raja a sziget előtt tüzelőállásba fejlődött, majd a tengerészek az est folyamán megszállták a szigetet.

A *Tribuna* írja: Ha Görögország Korfu megszállása után sem teljesítene az olasz követeléseket, *Samos szigetét is megszállják* és ha ez sem bizonyul hatásosnak, *elrendelik a görög kikötők blokádját*. A kormány elrendelte a katonatisztek szabadságolásának a megszüntetését. *A király nyaralásának megszakításával visszaérkezett Rómába.*

A *Giornale d'Italia* írja: A tengerész csapatok partraszállása Korfu szigetén megkezdődött. A kormány jegyzéket intézett a szövetségesekhez, amelyben kifejezi intézkedéseinek jellegét és kijelenti, hogy ezzel nem befolyásolja a nagykövetek tanácsát a szükségesnek tartott elégtétel megszervezésében. *A Corriera d'Italia* szerint *a kocka el van vetve.* — Az egész sajtó, még az ellenzék is a kormány mögött áll. A *Fopolo d'Italia* szerint elsősorban *a görög szigetek és kikötők megszállása következik.* A *Corriere della Sera* a szövetségesek magatartásáról ezt írja: A görög kormány Anglia védelme alá helyezi magát, holott Anglia még el sem ismerte a görög kormányt. A lap nem csodálkozik Angliának reális politikát üző magatartásán, de tiltakozik az ellen, hogy az ügyet a nagyköveti konferenciához utasítsák, mert Franciaország szokásos kitétele szerint *Olaszország is tényleges zálogokat vett.*

Bécsből táviratozza tudósítónk: Az itteni diplomaták Korfu megszállását megütközéssel fogadták és azt mondják, hogy *a megszállásból nemzetközi bonyodalmak származhatnak, különösen ha Jugoszlávia Görögország mellé áll és ebben Franciaország is segíti.*

A görög elégtétel.

Athénből táviratozzák: A görög válaszijegyzéket tegnap este adta át a külügyminisztérium politikai osztályának főnöke az olasz követnek. A jegyzék kijelenti, hogy a görög kormány az

ges munkától. Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy a törvényszék állásfoglalása általános megnyugvást keltett.

olasz szóbeli jegyzéknek azt a megállapítását, mely szerint Olaszország súlyos megsértéséért a görög kormány a felelős, igazságtalannak tartja. A szóbeli jegyzék 4., 5. és 6-ik pontjában megszállt feltételeket, melyek Görögország becsületét és az állam szuverenitását érintik, *lehetetlen elfogadnia.* Mivel azonban a gyalázatos merénylet görög területen, barátságos nagyhatalom állampolgárai ellen történt, akik nemzetközi misszióban jártak el, a görög kormány kész a következőkre:

1. A görög kormány hivatalos és legmesszebbmenő formában kifejezi sajnálkozását az olasz kormányoknak. E célból az athéni tengerparancsnok meg fogja látogatni az olasz követet.
2. A görög kormány a merénylet áldozatait az athéni római katolikus székesegyházban misét mond, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vesz.
3. Ugyanezen a napon az olasz zászlónak a következőképpen adják meg a tiszteletet: Az athéni helyőrség egy szakasza az olasz követség elé vonul és az előirt tiszteletadás megadása mellett az olasz zászlót üdvözlí.
4. Prevezsában a holttesteknek olasz hajóra való szállítása közben az áldozatokat ünnepélyes formában katonai tiszteletadásban részesítik.

A görög kormány ezenkívül kijelenti, hogy méltányossági okokból hajlandó az áldozatok családjának jogos kártérítést adni s szívesen látja *Peronne* őrnagy közreműködését, amelynek az a célja, hogy célszerű tájékoztatások segítségével a bűnösök kinyomozását támogassa.

Az angolok Mussolini ellen.

Londonból táviratozzák: A háboru veszedelme fenyeget Olaszország és Görögország között és illetékes körökben, kormányhelyeken és a parlamenti pártok keretében az olasz ultimátum minden más problémát háttérbe szorít. — *Mussolini* követelése a lehető legrosszabb hatást váltották ki, kárhoztatják az olasz imperializmus megnyilatkozását s az aggodalom éppen olyan nagy, mint volt a régi osztrák-magyar monarchia ultimátumának elküldésekor. — A londoni esti lapok kövér betűkkel adták közre az Athénbe küldött ultimátum pontozatait és szemléltetőmást hivatalos helyről eredő ujjmutatás szerint azt írták, hogy a mennyiben Olaszország föl akarná idézni az új háboru rémét és

fegyveres erővel erőszakolná ki Görögországtól az ultimátumban foglalt feltételek teljesítését, nemcsak a Balkán államok és Törökország, hanem Anglia és Franciaország is teljes erejével szembe helyezkednek az olasz imperializmusnak azzal a kísérletével, hogy az albániai eseményt Olaszország ürügyül használja fel Görögország megalázására.

Londonban és Párisban egyaránt erős az az elhatározás, hogy Olaszország diktátorának világosan értésére adják, hogy Anglia és Franciaország nagyon könnyen el tudja rendezni a maga dolgát Olaszország feje fölött s van erejük arra, hogy hathatósan elejét vegyék közös elhatározással, hogy az ifjú olasz imperializmus lángba borítsa a világot, amely gyűjtő anyagokkal van tele. — A reggeli sajtó még élesebben foglal állást Olaszország ellen. Soha a világháboru kitörése óta olyannyira nem támadott az angol sajtó német államférfiut — még *Bethmann-Hollweg* kancellárt sem, mikor „papirrongy”-ról beszélt — mint ahogy most egyértelműen támadja Mussolinit. A felhivatalos Reuter-ügynökség kezdi a sort egy közleményével, amelyben kijelenti, hogy „az angol kormány egyelőre eltekint attól, hogy önállóan lépjen fel, mert az albániai esemény a párisi nagykövetségi konferencia elé tartozik, de illetékes helyen az a benyomás, hogy Olaszország elhamarkodottan cselekedett s ultimátumában foglalt feltételei túlságosan szigorúak.

Emlékeztetés Serajevora.

Párisból táviratozzák: Az olasz-görög konfliktust a francia külügy minisztériumban nagyon komolyan tartják. *Lehetetlenség Görögországra nézve, hogy az olasz ultimátum követeléseit teljes egészében teljesítse, másrésztől Mussolinire nézve is lehetetlen a visszavonulás.* Francia hivatalos körökben nagy tartózkodással beszélnek a konfliktusról, a párisi sajtó pedig arra szorítkozik, hogy az új bonyodalomért minden felelősséget az olasz miniszterelnökre hárítson.

Követeléseit tulzottnak mondják a lapok és *emlékeztetnek a serajevói gyilkosságra*, amely szegyet üthetne Mussolini fejébe. Jó volna meggondolnia, hogy Olaszország máról-holnapra elvesztheti az egész világ rokonszenvét, ha kormánya ezt a szomorú esetet politikailag akarná kihasználni. A lapok általában abban reménykednek, hogy a konfliktus a Népszövetség elé kerül és az meg fogja találni a megoldást. Vannak azonban lapok, amelyek tudni vélik, hogy Franciaország és Anglia Rómában mérsékletességre fog inteni. — *A Matin* azt írja, hogy a nagykövet-

ségi konferencia tegnap ülésén megbélyegezte a tömegvilkösságot, fölhaborodva fejezte ki és a szövetségés delegátusok valamennyien egy véleményen voltak a fogantatandó rendszabályokra nézve, csupán az angol delegátusnak voltak egynémely kifogásai a szankciók és a jóvátétel tekintetében s. helytelenítette Mussolini önkényes eljárását, amelyvel elébe vágott a nagykövetségi konferencia döntésének s. fölébe helyezte magát.

Az olaszok bombázták Korfut.
Athénből táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti: Tegnap délután három órakor Korfuban kikötött egy olasz hadihajó, amelynek kapitánya a prefektus előtt kijelentette, hogy egy divízió megszállja a várost. Nemsokára ezután bejutott a kikötőbe az olasz flotta, amelynek parancsnoka követelte a város átadását. A prefektus előbb kormányával öhajtott érintkezni, de a görög utasítás előtt az olasz csapatok a város fölött lövöldöző flotta védelme alatti partra szállottak. Az ágyulövések néhány iskolát és a rendőrség épületét felgyújtották. A közigazgatást Hellén tengernagynak adták át. Az olaszok követelik a helyőrség, csendőrség, a Kaszárnyák és a teljes hadianyag átadását.

Rómából táviratozzák: A Stefani-ügynökség hivatalosan jelenti, hogy Korfú megszállása minden nehézség nélkül ment végbe. Este hat órakor kitérték az olasz lobogót, amit a hajóhad ágyulövessel, a csapatok pedig üdvivalgással üdvözöltek. A sziget megszállása rendben folyik.

Athénből táviratozzák: A Havas-ügynökség jelentése szerint az olasz lövedékek több menekült megölték és néhány iskolát felgyújtottak.

Ostromállapot Görögországban.
Rómából táviratozzák: A Stefani-ügynökség jelenti: Mussolini az olasz külképviseletekhez körtáviratot intézett, amelyben kijelenti, hogy a görög válasz lényegében egyértelmű az összes követelések visszautasításával. Ez készíti az olasz kormányt Korfú megszállására, ami csak ideiglenes jellegű és nem háborús szándék. Olaszország öhajítja, hogy Görögország ne tegyen olyan lépést, amely ennek az intézkedésnek a hétkés jellegét megváltoztassa.

Párisból táviratozzák: Az athéni lapok jelentése szerint a görög kormány a Népszövetséghez táviratozott, hogy ez járjon közbe az olaszországi görögellenes tiltások megszüntetéséért. Görögország elégtételt kér a triezsi incidensért, ahol ugyanis a faszisták a görög zászlót elégették.

Párisból táviratozzák: A Petit

Parisien jelenti: Egész Görögországra kimondották az ostromállapotot. A párisi lapok arról tudósítanak, hogy az olasz követség tegnap este jegyzékben közölte Korfú megszállását, amit csak átmenetinek jelentenek ki. A görög kormánynak ugyanakkor egy második ultimátumot nyújtották át, amely a kártérítési követeléseknek öt órán belüli elfogadását követeli.

Sport

Temesvári sport.

(A mai sport-programm)

Az első osztályú bajnokságban a TMTE játsza bajnokját az első osztályba felkerült Spárta CFR csapatával. TMTE-pálya. — Kadima—Rapid II. oszt. bajnokl a nap másik slágere. A Rapid a szépen szereplő Kadimának veszedelmes ellenfélként ígérkezik. Kinizsi-pálya. — Freidorf—Gyapintar III. oszt. bajnokl. Elkéseredett küzdelemre van kilátás. Patria-pálya. — Turul—Kisoda III. oszt. bajnokl. Turul-pálya. — Temesvár—Nagyvárad válogatott: Váradon átszik revans mérkőzést. — Temesvári II. válogatott—Resica válogatott mérkőzése Resicán. Egyenlő erők küzdelme. — TAC—Vultur (Lugoj) I. oszt. bajnokl mérkőzés Lugojon.

A kis entente atlétikai meetingje Temesvárott lesz. Előkészületei szorgalmasan folynak. Igazi sport attrakció lesz a kiváló külföldi atléták szereplése. A versenyen jelen lesz Öfelsége a király, a trónörökös és az egész királyi család. A verseny szeptember 20-án kerül eldöntésre a Kinizsi—Unirea-pályán.

A temesvári bírálószék péntek este megvitatta a festület új helyzetét, elhatározta, hogy működési tervet terjeszt a központ elé és hogy minden szaktudásával és munkásságával az ország sportnőjének emelése és felvirágoztatásán fog törekedni. — Az alkerület szerdai ülésének nevezetessége az volt, hogy durva játék és a bíróval szemben tanúsított tiszteletlenség miatt néhány játékos ellen összesen 30 hónapi felfüggesztést mondott ki büntetésképpen.

A részletes eredményeket lapunk kedden reggel megjelenő számban hozzuk.

Gloria-CFR.—AMTE. vasas vándordij-mérkőzés ma d. u. fél 6 órai kezdettel a Gloria-CFR. pályán. Előzőleg fél 4 órakor a második csapatok játszanak döntő mérkőzést a vas vándordijban kiirt bronzlabdáért.

Egyetértés I.—AAC. II. vándordij-mérkőzés vasárnap, szeptember hó 2-án, délelőtt 10 órakor az AAC. Str. Teodor Serb (Török Gábor-utcai) sporttelepén. Előzőleg Victoria törpe—AAC. törpe barátságos mérkőzés

A letört gavallér váltót hamisított.

— Az aradi éjszakai lovagja. — Letartóztatták Lácza Zoltánt. —

(Saját tudósítónktól.) A háboru alatt Arad éjszakai életében nagy szerepet játszott Lácza Zoltán, a Sertésforgalmi Iroda aradi megbízottja. Lácza Zoltán életmódját folytatott. Állandóan egy aradi elegáns, szép asszony társaságában fordult meg az előkelő éttermekben és kávéházakban és lukullusi lakomákat rendezett. Lácza Zoltánt gazdag embernek ismerték, aki állítólag megengedhette magának a pazarlást. Amikor aztán bekövetkezett az impérium-változás, kutatni kezdtek azután, vajjon Lácza Zoltán nem hivatalos pénzekből elégit-e ki nagyuri passzióit? Vizsgálat indult meg ellene, amelynek során nagynehezen tisztázta magát az ellene felhozott vád alól. — Nemsokára azután eltűnt Aradról és nem jött róla hír. Most a Prágai Magyar Hirlapban azt olvassuk, hogy az egykori aradi gavallér a csehszlovákiai Léván váltóhamisítás miatt letartóztatták. A Pr. M. H. a letört gavallér letartóztatásáról ezeket írja:

Augusztus hó 24-én délután csendőrfedezet mellett bekísérték a járásbíróhoz fogdája Lácza Zoltán biztosítóintézeti titkár, aki a Garancia-intézet helybeli főügynökségének exponense volt. Az eset szomorú képét adja a körülményein túl költséges egzisztenciák szokott sorsának, akik, lejtőre jutva, ott végzik, ahonnan mincs többé kivezető út — a váltóhamisításon. Lácza Zoltán valamikor jobb napokat látott erdélyi földbirtokos volt. A gyászos emlékü Károlyi-kormány alatt mint kormánybiztos működött s állítólag akkori magatartása forró lévén lábai alatt Magyarország talaja, itt keresett elhelyeződést. Alig egy év előtt tűnt föl a városban és „állítólagos” nevével oly költséges, fényűző életmódot folytattak, hogy a Kisvárosi pietyka, a gyanakvó, zárkózott polgárváros közönségének bizalmatlansága csakhamar kalandos történetekkel övezte őket körül. Bár azt is régóta suttogták, hogy nem él törvényes viszonyban nevével — Ottovay aradi mérnök elvált feleségével — a bizonyosságot erre nézve szintén csak a tegnap kipattant botrányt követő vizsgálat szolgáltatja. Lácza Zoltánt igen ügyes üzletembernek ismerték, sima, alkalmazkodó modorával nem egy gyanútlan vidéki földbirtokos bizalmába férközött, akik teljes jóhiszeműséggel fogták pártját a régen lapangó gyanúsításokkal szemben. Jövedelme meghaladta az évi száz ezer koronát s hogy ennek dacára nem bírt a szolid anyagi keretek között megmaradni, bizonyítja ez

telen életmódját, amely, végre is romlását okozta. Állítólag kint lévő pénzkövetelése teljesen fedik a kérdéses váltón szereplő ötven ezer koronányi tételt, sőt az hirtlik, hogy a károsult földbirtokos — aki különben barátságával tüntette őt ki — vissza is vonja majd a följelentést.

Atemesvári tisztikaszinó új korszaka.

Temesvár. A tisztikaszinó új kezekbe kerül. Kitűnő hozzáértő kezekbe, amelyekbe Illits óta nem volt ez az intézmény a ma temesvárija bizonyára csodálkozik, hogy egy vendéglő, étterem, nyári helyiséget intézmény névvel illet valaki. Pedig a tisztikaszinó régen valóban intézménye volt Temesvárnak. Egy kedves kellemes intézmény. A háboru előtti temesváriak, sok szép emléke fűződik a tisztikaszinóhoz, a melyet mintha a háboru elsodort volna a temesvári életből. Valamikor esemény volt egy szép est a tisztikaszinó gyönyörű kerthelyiségében. A hét munkáját pihenő polgárnak üdülés és felfrissülés volt a szombat esti tisztikaszinó koncert a mindenkor háziezred zenekarának művészi produkciója. (A parádé terén a kaszinó előtt kirozott a háboru előtti világ Temesvárija. Az ifju generáció már nem is emlékezik erre a történelmi előtti időre.) A háboru első napjához fűződik a kaszinó hanyatlása. A kaszinó törzsközönség nélkül maradt. Egy része a front árkaiban és kavarnáiban kaszinózott másik része a jó polgárság elmaradt, mintha fájt volna a kaszinóban üdögélés, mert olyan nagyon fájdalmas békeremissenciákat elvesztetett. A vendéglő étterem egyik gazda kezéből a másikba került és egyre kevesebb szerepet játszott a szórakozó Temesvár életében. A koncertek elmaradtak (a háziezred zenekara sebesülteket cipelt mindenféle harctereken) a korzó is elbujdosott a Loydsori paloták elé, ahol az új Temesvár kezdte pompáját mutogatni. A háboru befejeztével sem javult a helyzet, nagyon súlyos sebeket ejtett a háboru a kaszinón. A gazdasere is állandósult és így bizony nem állt talpra a kaszinó. A jó konyha az Illits-féle gazdálkodás hiányzott. Ez a helyzet most végre megváltozik. Nem fog soká tartani és ismét a háboru előtti békevilág szórakozó helye lesz a tisztikaszinó. Temesvár ugyanis olyan szegény szórakozóhelyekben, jó konyhát is elbir még egyet. (Tán többet is) így örömmel kell köszönteni mindazokat, akiknek része van benne, hogy Temesvár egy békeintézménnyel lesz gazdagabb. A szeptemberi nagy napokban indul meg ez a régi új üzem, melylyel szerető és hozzáértő kezek ajándékozzák meg a Bánát metropolist. abban a jogos reményben, hogy mint rég várt jó barátot szeretettel is fogadják.

— Székrekedés. Bamberger orvos-tanár, a szívbetegek tankönyvének megalkotója, megállapította, hogy a FERENC JÓZSEF keserűviz nagyon megbízható hashajtó.

Hogy áll a leu?

(Szeptember 1.)

Nálunk:

2.50 svájci frank,
7.87 francia frankot,
8.000 külföldi magyar koronát,
12.000 tényleges magyar koronát,
14.500 belföldi magyar koronát,
31.400 osztrák koronát,
1.250.000 német márkát.

Zürichben 2.50 frankot

Parisban 8.05 frankot

Budapestben 8850—9550 kor.-t

Bécsben 31.800 osztrák koronát

Berlinben 3.900,000 márkát

Megszökött szélhámos.

(Magdu Jonel „szerkesztő” több rendbeli csalás elkövetése után megugrott Temesvárról.)

(Saját tudósítónktól.) Sokan ismerték azt a fekete-hajú fiatalembert, aki télen-nyáron hajadonfővel járta Temesvár utcáit. Magdu Jonelnek hívták, állítólag újságíró volt. Ő mondta, az újságírók azonban nem tudtak erről. Ez is csak most derült ki, amikor többrendbeli szélhámosság elkövetése után keréket oldott. Előbb azonban még néhány szabócéget és cipészt több ezer leire megkárosított és több mint valószínű, hogy a Lloyd sori Bergmann-féle szabócégnél ő követett el betörést, amely alkalommal öt vég szövetet lopott.

Magdu Jonel, Magdu Valér úcskai gör. kel. román lelkész fia. — Évek óta élt Temesvárott, senki sem tudta, hogy miből. Egyideig Bossán Dezső nevű barátjával együtt hirdetések gyűjtött valami gyanus színházi lap részére.

Két héttel ezelőtt Magyarországra, Jugoszláviába és Csehországra szóló utlevelet váltott és ennek kézhezvétele után több szabócégnél elegáns ruhát, cipészeknél cipőket rendelt. Így a Szerb-utcai Beszuly-cégnél, Chmel és Hartlauernél a Lonovits-utcában és Bergmann szabóknál, valamint Holczner és Kádi cipészeknél. A Chmel és Hartlauer cég volt oly könnyelmű és Magdu lakására szállította szombaton délután az öltönyt, mert a „szerkesztő ur” megígérte, hogy hétfőn kifizeli az árát. Beszuly óvatosabb volt: ő Kádi Gyula nevű inasát küldte a ruhával és meghagyta, hogy csak akkor adja oda, ha Magdu fizet. Magdu erre a fiút magával vitte a „Temesvári Bankba, mert ott kifogják fizetni a számlát”. Az inas a folyosón váratta, ő maga pedig bement az egyik irodába. Később visszajött, visszaadta az inasnak a számlát azzal, hogy délután jön ismét a bankba, akkor majd kifizetik a számlát, mert „az igazgató ur most nincs ott.”

Kádi visszament az üzletbe és jelentette a dolgot mesterének. — Beszuly rosszat sejtett s elküldte

a fiút Magdu Helvét-utca 25. szám alatti lakására. Ott azután megtudták, hogy Magdu néhány perccel előbb hazajött, összecsomagolta holmiját és eltávozott. Lakásáról a Helvét-utca 11. szám alá, Szigetközbe sietett, onnan pedig a Széna-tér 18. szám alatti házba itt nyoma veszett. Megállapítást nyert, hogy csak kedden utazott el Temesvárról. Hogy merre vette az utját, eddig nem sikerült meg tudni.

Minthogy erős a gyanu, hogy fentiekben kívül még sok más szélhámossgot követett el, a károsultak jól teszik, ha jelentkeznek a rendőrségen.

A „Bánati Közlöny” ma kiröpül az előfizetők, az újság-bódék és a rikkancsok tábora felé és a magyar szó szárnyán vlszi a világ híreit azon a földön, ahol becsületes népkisebbségi politikának a megalkuvást nem ismerő újságírásnak és a komoly és nívós sajtónak mindig megértői voltak. A Bánati Közlöny testvérlapja az Aradi Közlönynek. Ez az önvaltozás külön ereje, külön büszkesége és eljövendő sikereinek is titka egyszersmind. A Bánati Közlöny az Aradi Közlöny hírszolgálatával, fölkészültségével, technikával és újságírói készségével rendelkezik és az Aradi Közlöny rég bevált össze-köttetésével, tekintélyével és megbízhatóságával büszkélkedhet. Híranyagát ettől a tekintélyes redakciótól kapja, de emellett természetesen kibővült a kizárólag beszervezett timisoarai (temesvári) szerkesztőséggel és kiadói hálóval.

A Bánati Közlöny aradi és temesvári szerkesztősége harmonikusan működik együtt és a bánati olvasóközönségnek először az éjjeli reggeli órákban megjelenő magyar napilapot, amelyre ennek a területnek régóta szüksége van. — Szellemben, politikában és nemzeti érzésben a régüt, ötleiben és kivitelben, megírásban és szerkesztésben újat adunk. Temesvári szerkesztőségünk a Bánát minden legkisebb helyiségére is figyelő szemmel néz és a Bánati Közlöny gyors és megbízható szeizmográfia lesz e terület eseményeinek. A Bánát leírhatatlan gazdasági ereje, lenyűgöző ipari és kereskedelmi élete elsőrendű szerepet játszott az Aradi Közlöny testvérlapjának a Bánati Közlönynek s ezt a szerepet nemcsak vállaltuk, hanem jó újságossággal, nyitottsággal és tisztasággal álljuk is.

Temesvár és Arad egybeforrását jelenti a Bánati Közlöny, mely ma útjára indul és viszi a korábbi bánati földek felé ezt a magyar újságot és apró olombetűiben a magyar hitet, amelynek harcászati hírdetője lesz a Bánati Közlöny.

Barth Lajos.

(Saját tudósítónktól.) Nemrégiben foglalkozott a középeurópai sajtó Barth Lajosnak, a világhírű aradi származású autogrammgyűjtőnek érdekes esetével. Barth Lajos, aki harminc esztendő alatt a világ minden nagy férfianak és nőjének aláírását összegyűjtötte, a múlt év nyarán, eladta a *The World* című autogrammgyűjteményét, amelyben 464 eredeti rajz és festmény és 2900 írás és aláírás foglaltatik. A hír bejárta az európai sajtót, beszéltek fantasztikusan nagy és fantasztikusan kis eladási összegről, sőt kombinációba került az a lehetőség is, hogy Barth Lajostól milliárdokat érő könyvét ellopják.

Ma végre egészen autentikus helyről kaptunk információt a világ legnagyobb autogrammgyűjteményére vonatkozólag, amelyre Pierepont Morgan amerikai milliárdostól kezdve egészen a *British Muzeumig* minden gazdag ember és minden kulturális intézmény alkudott már. Informátorunk maga Barth Lajos, aki tegnap Bucarestből Aradra érkezett rokonainak és jóbarátainak látogatására. A világ híri mesterhez, korunk egyik kétségtelen legértékesebb figurájához, aki császárnök, császárok, írók és művészek, politikusok és államférfiak fogadóházában egyformán bejáratos még ma is, ezt a kérdést intéztük legelőször:

— Igaz-e az mester, hogy eladta gyűjteményét és ha igaz, ki-nek és mennyiért?

Barth bágyadtan legyintett a kezével és így felel:

— Hat esztendővel ezelőtt ismerkedtem meg Berlinben Bronner bankárral, aki a német közgazdasági életnek egyik stinnesi stílusú vezéralakja, Grunewaldi villájában most egy esztendeje, augusztus végén vacsorát adott Bronner, amelyre magam is hivatalos voltam. Asztalra kerültek a jó ragnai borok, a hangulat csakhamar ütött és temperamentumos lett. Bronner hirtelen karon fogott, bevitt a dolgozó szobájába, elém tett egy szerződést, melyet boros fejjel aláírtam anélkül, hogy tudtam volna tulajdonképpen, hogy miről is van szó? Reggel három óra volt. Reggel kilenc óra megtudtam, hogy az autogrammgyűjteményemet 230 millió osztrák koronáért eladtam Bronnernek. A bankár kijelentette, hogy ebben az összegben Berlin legelőkelőbb szállodájának a Kaiserhofnak részvényeit is beszámította és így máról-holnapra tulajdonom milliárdokat érő könyvemem, viszont tulajdonosa lettem Berlin legelőkelőbb hotelejének. Később a vásár odamódosult, hogy a Kaiserhof részvények helyett készpénzt kaptam, olyan készpénzt, amely távolról sem fedti a könyv eredeti értékét. Az autogrammgyűjteményért, illetve annak képeiért egyedül egy előkelő angol szakértőből álló zsüri később fizeszer angol fontot ajánlott fel Bronnernek. Elképzelhető tehát, hogy mit ér az egész aláírásokkal együtt? Sajnos a vásáron már nem lehetett változtatni, egyedül azt a kikötést tettem, hogy 1930-ig bármikor jogom van látni a könyvemem, amely re XIII. Leo pápától kezdve egészen Eugénie császárnőig vagy Tizza Istvánig mindenki azt mon-

dozza, hogy örökbecsű emberi dokumentum, példátlan megnyilvánulása az akaratörök, a kultúrának és annak a szomjúságnak, amely az embert magasabbrendű értékek felé hajtja. 1930-ig tehát, bármikor megyek Bronnerhez, neki kötelessége megmutatni az autogrammgyűjteményem. A 230 millió osztrák koronát bankban helyeztem el és ennek a kamataiból élek és utazgatom ma is, mert a gyűjtést folytatni. Harminc évig gyűjtöttem, most újra kezdem.

— Mik a legujabb aláírásai, mester?

— Nézze, — mondja Barth — ez a kis noteskönyv, itt a kezemben, új gyűjtésem, amely maga megér két millió fontot. Egy milliót ajánlottak csak fel nemrégiben Caruso önarikaturájáért és aláírásáért. A legfrissebb aláírása m Petala tábornok és Zichy-Rubidó báró bucarestii magyar követ. Ezek ketten a román közönség szempontjából érdekesek, de megtalálhatja ebben a kis könyvben Bernard Shawnak, Anatole Francenak és legujabban a két világhírű német tudós, Steinachnak és Einsteennek az írását is.

Lapozgatók a könyvben s valóban ráakadok Einsteennek az aláírására. Einsteen ezeket mondja: „Az emberek kis balgaságaikban támogatni kell, mert ezek gyakran hajlandók elvonni a figyelmüket az igazán nagy dolgokról. Einstein, 1923. június.

Steinach ezt a mondatot írta be Barth Lajos könyvébe: „Kérdés: olyan állapot-e az élet, amely lyel úgy állunk szemben, mintha gyógyíthatatlan betegség lenne? Válasz: az én kutatásaim másképp döntöttek. Steinach, 1923. július.”

A két kitűnő tudós mellett nem érdektelen a bucarestii magyar követ írása, aki ezt jegyezte fel az autogrammkönyvébe: „Azt mondják, hogy a fák nem nőnek az égig. De azt is mondják, hogy valami sohasem végződik olyan rosszul, mint ahogy azt elképzeljük. Ez a két mondat ma aktuálisabb, mint valaha. Zichy Rubidó bucarestii magyar követ.”

Petala tábornok, a kiváló román katona a következőket írta be a könyvébe: „Századokon keresztül vérezték el a népek olyan ideálokért, amelyek önmagukban hordták újabb véres háborúk csíráját. Vajjon az a háború, amelynek csírái már megint mutatkoznak, olyan ideált viszi-e diadalra, amely a népek közeledésére, testvériesülésére és megértésére vezet, az igazságnak, a jognak és az univerzális előrelépésnek a nevében. Bizás, 1923. augusztus 25. N. Petala, a III. hadsereg parancsnoka.”

Barth Lajos új gyűjtéséről is fiasabokat lehetne írni. Valami fanatikus, föltartózkodással szenvedély viszi ezt az embert még ma is, amikor már egy élete munkáját poton pénzen eladta, hogy ismét új könyvet adhasson a világnak. Aradon csak két napig tartózkodik, innen Budapestre utazik, mert Horfhy Miklós kormányzó aláírása hiányzik még a kollekciójából. Egyébként állandóan dolgozik Barth. Bronner ugyanis a memoárjait is meg akarta venni és valamit jelentéktelen összeggel ezt is ekére ki akarta fizetni. Barth ebbe az üzletbe már nem ment bele, leja a

memoárjait, amelynél érdekesebb, különösebb és csodálatosabb könyv talán csak egy van a világon és ez maga az autogrammgyjűj temény. A memoárokat a párisi Pierre Lafitte-cég veszi meg, ennek a megbízásából dolgozik most Barth és mivel ezért a könyvért már hihetőleg francia frankokat kap, talán mégis racionálisabb és jobb üzletet köt a párisi kiadóval, mint Bronner bankárral. Barth Lajos utazik és gyűjt, amíg él.

Fekete Tivadar.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HIREK.

Ebredők összeesküvése.

Komoly államellenes bűncselekmény.
Budapesti tudósítónk jelenti: A rendőrség tegnap este kétségtelenül megállapította azoknak a letartóztatott fiatal embereknek a nevét, akik az államellenes bűntényben részt vettek. Andreika főkapitány-helyettes tegnap odanyilatkozott, hogy több helyen házkutatást tartottak és sok írásbeli bizonyítékra akadtak. Délután öt órakor az Ébredő Magyarok Egyesülete sörház-utcai épületében Radocsay rendőrkapitány sok rendőr tiszttel és detektívvel kétfős házkutatást tartott és nagymennyiségű iratot, jegyzőkönyvet és levelet foglalt le. A lefoglalt iratok titulumnyozását a rendőrségen már megkezdtek, de az eredményről eddig még minden felvilágosítást megtagadnak. A házkutatás azért történt, hogy megállapítsák az Ébredő Magyarok Egyesülete szerepét a letartóztatott bűncselekményével kapcsolatban. Alítólag a házkutatás nem vezetett pozitív eredményre. Tegnap éjjel Marimovics főkapitány, Andreika detektív-főnök, Horváth Antal és Török Rezső főtanácsosok, azonkívül több magasabb-rangu tisztviselő tanácskozássra ült össze. A tanácskozás összefüggésben van az újabb történet előállításokkal. Még több kihallgatásra lesz szükség a tényállás teljes tisztázására.

— **Megalakul az erdélyi szeszszindikátus.** Az erdélyi szeszgyárak képviselői tegnap tanácskozással folytatták Aradon báró Neuman Károly elnöke alatt az erdélyi szesz-szindikátus megalakítása céljából. A tanácskozáson Kolozsvárról, Temesvárról, Brassóból többen jelentek meg és a megbeszélések eredménnyel zárultak ugyanezen, hogy a közeljövőben Aradon tartandó alakuló közgyűlés után Arad székhellyel megkezdje működését az erdélyi szeszszindikátus.

— **Új villanyárok Temesvárról.** Temesvár város tanácsa mai ülésén új villanyvilágítási árakat állapított meg. Eszerint magánosok 80 banit fizetnek hektóvattonként az eddigi 50 banit helyett, ipari és egyéb vállalatok 65 banit az eddigi 40 helyett. A városi villamos vasutak, vízművek, vágóhid és Gyapjuipari részére külön kedvezményes árakat állapítottak meg. Így a Gyapju-

ipari részére az eddigi 30 banit helyett 45 banit fizet hektóvattonként. Az áremelést a városi tanács a fűtőárak és egyéb költségek drágulására vezeti vissza. A magasabb munkabérek és egyéb túlkidadások folytán ötmillió lei többletkiadás mutatkozott a villamos műveknél és ennek fedezetére volt szükséges az áremelés.

— **A lapok vasárnapi száma három lei.** Olvasóinknak újabb drágulást kell bejelentünk. A papírárak mintegy 60 százalékkal emelkedtek néhány hét alatt. Oly nagy mértékű ez az áremelkedés, hogy a lapkiadó vállalatok képtelenek ennek terheit egymaguk elviselni és kénytelenek csekély mértékben az olvasóközönségre háritani az új terhek egy részét. Minden megdrágul körülöttünk, egvedül az újságok árai azok, amelyek a legkesőbb követik a drágulás menetét. De a mostani papírdrágulás, amelyhez mint már ismeretes, hetekig tartó harcok után az eddiginél lényegesen magasabb nyomdai munkabérek, valamint a többi nversanvagok áremelkedése is hozzájárul, nem engedí meg azt, hogy a lapok eddigi méreteiket sulyos ráfizetéssel fenttarthassák, ezért kellett az olvasóközönség hozzájárulását igénybe venni. Az áremelés nem nagy méretű, csupán a nagyobb vasárnapi példányok árai emelkednek 3 leire. Holnaptól kezdve valamennyi aradi napilap vasárnapi példányainak eladási ára 3 lei lesz.

— **Új arcképes személyazonossági igazolványok.** Egy miniszteri rendelet közölte a városi hatóságokkal, hogy új személyazonossági igazolványok állítandók ki, amelyek arcképpel látandók el. A rendelet először sem Temesvárra, sem Aradra még nem érkezett meg, mindazonáltal Temesvár város tanácsa már foglalkozott a rendelettel és ennek folyományaként előterjesztést tett a belügyminiszternek, hogy ettől a rendelkezéstől álljon el, ha azonban a belügyminiszter feltétlen ragaszkodik az új arcképes igazolványok kiállításához, úgy a rendelet végrehajtását csak a jövőben kiállítandó igazolványokra vonatkoztatassa.

— **Visszaélés régi százelekkel.** A szélhámosok manipulációinak újabb esetéről számolunk be. Egyes személyek előszeretettel keresték a régi százeleket és azokért új, ropogós százelesek bankókkal fizettek. Ezt azért tették, mert a százbankó színben és a papír minőségében erősen hasonlít az ezer leies bankjegyekhez. Nagyon sokat csaptak be oly módon, hogy ezresek helyett százelesekért adták. A rendőrség nyomozza a szélhámosokat.

— **A temesvári jözsévarosi őrli. izr. elemi iskolába való beiratások** szeptember 3-án és 4-én d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig fognak megtartatni. A beiratás alkalomával fizetendő a beiratási díj és a szeptemberért való „Holtalap“-ra való hozzájárulás.

— **Tündérszép lesz a Brázy Najáderém-től.** Mindenütt kapható! Nagyan Hehs és Klein cégnél Arad.

— **Fodor-féle nyilvános magyar iskolában a beiratkozások** szeptember hó 3—6-áig Str. Georgehe Popa (Ferdinád-utca) 3.

Dagad a hamis permiszek botránya.

Az ügynökök behálózták Erdélyt és Bánátot. — Megszökött az egyik szélhámos.

(Saját tudósítónktól.) A hamisított permiszek ügyében a kurticsi és öttlakai vámfőnököket kihallgatás végett Bucurestibe idézték. Az aradi államrendőrség a további nyomozás alapján megállapította, hogy több constanza és csernovitzi kereskedő van kompromittálva az ügyben. Rövid időn belül szenzációs letartóztatások várhatók, mert a hamis permiszeket terjesztő ügynökök nemcsak a Regát, hanem Erdély és Bánát nagyobb városait is meglátogatták és a kereskedőknek nagy összegű kért adták el a hamisított kivitel

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

— **A temesvári járásbíró új hivatalos órái.** Bototiu Emil dr. temesvári vezető járásbíró elrendelte, hogy a járásbírószék kezelő személyzete szeptember elsejétől kezdődően délelőtt 8 órától déli egy óráig és délután 3 órától 5 óráig tartson hivatalos órákat. A járásbírószégen felhalmozódott sürgősen elintézendő ügyiratok tettek szükségessé az új hivatalos órákat.

— **Dr. Groszman Emil tudósítók** ezentúl külön rendelő órán fogad esütőrtök és vasárnap kivételével délelőtt 12—1-ig Str. Horia (Széchenyi-u.) 10.

— **Szabadságharcosok földi maradványai.** Tudósítónk jelenti: Muntean János berzovai gazda a napokban ásatásokat kezdett házának udvarán, hogy az udvar területét kiszélesítse. Ahogyan valamilyen föld felszín alatt emberi csontokba akadt meg az ásója. Tovább ástott és rövid idő alatt több emberi csontváz került napfényre. — Muntean jelentést tett a község előjáróságának, amely mist fáviralilag értesítette az aradmegyei orvosi hivatalt. Dr. Bradčan Athianáz Aradmegye főorvosa elrendelte a talált csontvázaknak a temetőben való elhelyezését. A megindított nyomozás ugyanis a falu véneinek vallomása alapján megállapította, hogy az 1848-as hadjáratban felakasztott katonák csontvázaira talált most a berzovai gazdálkodó.

— **Hirtelen halál.** Ma este nyolc óra után az aradi katonastranddal szemben levő Szél-utcai ingyen strandon egy fürdőző összeesett és elhunyt. A rendőrség részéről Verrigan Komiszárius és Sirian revizor szállott ki és megállapították az elhunyt kitért Sors Mátyás személyében, akinek Aradon Fábrián-utca 10. szám alatt borkereskedése. A halál oka valószínűleg szívszélhárítás. Az elhunyt 54 éves volt.

— **Ablakot üvegez** Lészay és Társa üveghomálvosító és mintázógyár Arad, Str. Crisan (Karolina-utca) 12.

— **A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet** használjanak.

engedélyeket. A kereskedők névsora már a rendőrség kezében van és megindult ellenük az eljárás. A rendőrség fáviralilag intézkedett, hogy az Oradea-Marele (nagyváradi) rendőrség tartóztatassa le Nagy Lajos ügynököt, akit a hamis permiszek terjesztésével foglalkozott. — Oradea-Marele (Nagyváradról) ma telefon jelentés érkezett, hogy Nagy Lajos megszökött. Aradról körtávíratot küldtek szét az összes rendőrségekhez Nagy Lajos letartóztatása végett.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

— **Illeték-bélyegek a peres aktákban.** A polgári bíróságoknál a kereskedő feleknek tárgyalási illeteket kell fizetni. A befizetés módja ezideig nehézkes volt, ami az igazságügyminiszter legújabb rendelkezésével könnyűvé vált. Az igazságügyi Kormány illeték-bélyegeket készítettett, amelynek a börtvényszékek főlajstroma iradójában kaphatók. A bélyegilleték befizetését ezentúl nem kell a tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalni, hanem a vásárolt bélyeg az oktárokra kell leragasztani.

— **Eljegyzések.** Vass Magdát Ujaradról eljegyezte dr. Werner János ügyvéd Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

Vétes Gábor (Arad) és Kohn Olga (Pancsova) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** Grünwald István és Szirmai Jolánka (Arad) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Új bankvállalkozás Aradon.** „Pallas” bank és árubizományi iroda néven szeptember elsejével új vállalkozás indul meg Aradon, Vezetői Gábris József, Gárdos Lajos és Altmann Trnó, régi aradi bankszakemberek, akik eddigi működésüket az aradi Lloyd-banknál végezték. A Pallas a Bulev. Reg. Mara (Andrássy-téren) épült új pvvilonban rendezkedett be.

— **Az otlacai csempészes titkai,** Uri betyárok között. A feleségem megcsalt, A gyáros ur nyaralni megy, Jelenet egy szállodában, Akkor én még király voltam, A tyukszem és a szerelem, Tréfás apróhirdetések, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” legújabb száma.

— **Steiner Ilonka** női divatszalonját Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 11. I. emelet újból megnyitotta. Fízető- és tanulóleányok felvételnek.

— **Az Aradi Polgári Takarékpénztár** t. t. értesíti t. ügyfeleit, hogy f. hó 3-tól, hétfőtől kezdve délután 3—5-ig is tart hivatalos óráit.

— **Grand Circus Zoologic** Aradon megnyitó diszeloadása ma, vasárnap. Két előadás: d. u. 4 órakor és este 9 órakor.

— **Gép- és gyorsírási tanfolyam** szeptember 17-én kezdődik Bodnár írógépvállalatánál Aradon, a főpostával szemben.

„Sikoly az éjszakában”

A dráma színhelye a bűbajos keleti mesék világa, a Boeopus partja és Konstantinápoly. Ma vasárnap utóijára az

Urániában

— Megérkeztem tanulmányutarról. Tudatom az igen tisztelt hölgyközönséggel, hogy Grand toalettkalapokat és minden a kalapokhoz tartozó diszket és anyagokat a legfinomabb kivitelben magammal hoztam. Biztosítom vevőimet, hogy üzletemben tavalyi kalapot nem vásárol, mivel sok évi gyakorolt tapasztalattal lejárt dolgot nem vásárolok. A tavalyról visszamaradt kalapokat olcsón árusítom. Tisztelettel Paulina Dein Paula, Salon de Palarii de Dame (női kalapszalónja) Arad, Str. Bratianu 9.

— A beiratások a timisoarai zsidó Liceumban szeptember hó 2., 3., 4. és 5. napjain délelőtt 9—12-ig történnek. Ugyanez időben van a beiratás a felső kereskedelmi iskolában is. Mindazok, kik eddig már jelentkeztek, tartoznak a beiratási napokon újra jelentkezni. Az I. osztályu tanulók felvételi vizsgálata szeptember 3-án délután 3 órakor kezdődik.

— Samuel Arnoldné angol és francia női divattermet lakásán Arad, Piata Catedralei 16. (román egyház épület) megnyitotta.

— „Marioara” kalanszalónban Arad, Str. M. Nicoara (Petőfi-u) 2. a legújabb párisi és bécsi modellek megtekinthetők, melyek után alakítások is izléseesen készülnek.

— Újabb rekord. A Diana sósorszesz elérte a jószág és népszerűség rekordját.

— Nagy bicikliverseny vasárnap d. u. 3 és fél órakor a vári alléban Arad kerület bajnokságáért a Meteor kerékpár club rendezésében.

— Csáky órák és vésnök mifférem. Elsőrangú kivitelben készült óralavítást és finom ékszerkészítést. Ut órák és ékszerek legjobb beszerzési forrása. (A városházával szembeni épületben Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. szám.)

— Gyermekkoscsik, székek, nyugágyak, tenniszverők, futballok, utazó készletek, kofferok nagy választékban Arádon Hegedüs cégnél.

— Dr. Reményiné és Dörnerné az Arad, Eminescu (Deák F.) utca 12. számú ház első emeletén levő női kalapszalónjába már megérkeztek a legújabb és legmodernebb párisi modellek. A divatos és szép kalapok a legszerűsebb áron kaphatók. A szalón nemcsak új kalapokat ad, hanem divatimult kalapokat átalakít, fest és díszít és ezeket is a legújabb modellek szerint. Amellett, hogy a legjutányosabb árakat számítják, a munkákat a legrövidebb idő alatt végzik el.

— Letartóztatott gyanús cigányfamilia. Az aradi rendőrség tegnap este letartóztatta Guriu György üvegárusító cigányt és családját. A letartóztatás oka az volt, hogy Guriu tegnap este az állomás mellett összeveszett feleségével és a vita hevében a dühöngő cigány botrávával meg akarta gyilkolni hitvestársát. A cigányfamiliát a rendőrségre kísérték, ahol megmozgásuk alkalmával nagy mennyiségű összetépett bankjegyet találtak náluk. A bankjegyek eredetéről megtagadták a felvilágosítást. A rendőrség a letartóztatott cigányokat őrizetben tartja.

Két milliárd lei veszteség.

— A márka-spekuláció következménye. — Temesvárott és Bánátban. —

(Saját tudósítónktól.) A háboru befejezése után boldog-boldogtalan a valutaspekulációra vetette magát és különösen a német márka volt az a valuta, melyre ráfeküdt a laikus közönség. Temesvárott és különösen a bánáti sváb falukban óriási mennyiségben hever a márka. Nem tulzás, amikor 2 milliárd leire taksállják azt az összeget, melyet a Bánátban német márkába öltek az emberek.

Amikor a márka esni kezdett, a márkatulajdonosok, hogy veszteségeiket behozzák — hirtéttséghez fogtak: újabb és újabb márkát vásároltak, míg most minden pénzüket elvesztették.

Már ebből is kitűnik, hogy az eszeveszett márkaspekuláció a mely egész Romániának 5—6 milliárd lejébe van, óriási károkat okozott az országnak, viszont akaratlanul is Németország javát szolgálta, mert Németország ezáltal értéktelen papirjaiért jó külföldi valutát kapott, amelyet a jóvátételre fordíthat. A bankok ugyanis kénytelenek voltak lett, idegen valutát, frankot, dollárt kívinni, hogy a spekulációhoz szükséges márkát megszerezhessek. Ily módon Németország idegen pénzzel fizeti a jóvátételt, amely neki alig kerül

valamibe, míg annak idején Franciaország saját aranyával törlesztette háborus adósságát.

Ha a márkán elvesztett milliárdokat a lakosság lukratív vállalkozásba fektette volna, vagy csak a bankokban helyezte volna el, úgy nem kellene beszélni arról a nagyfokú pénzszükérről, amely ma az egész kereskedelmet és ipart megfojtással fenyegeti, viszont a lakosság sem siratná elvesztett vagyonát.

Ugy látszik, hogy végre a pénzügyi kormány is ráeszmélt arra, hogy az illegális márkaspekuláció veszélyes az ország közgazdaságára s így most — eső után köpönyeg — a márka vételét és eladását a devizaközpontok hozzájárulásától tette függővé. — Pénzügyi szakemberek véleménye szerint a márka javulása nem igen várható. Ez különben sem áll a német kormány érdekében. A német kormány csupán a márka stabilizálására fog törekedni, mert a német iparnak a német valuta emelkedésétől csak kár lehet, viszont a stabil márka — amint azt az osztrák iskolapélda igazolja — az egész közgazdaság érdeke.

(—el.)

Árdrágítók üldözése.

(Piaci árusok a spekuláció-bíróság előtt.)

(Saját tudósítónktól.) Arad város vezetőségéhez ma jelentés érkezett, hogy a piaci árusok indokolatlanul drágítják az élelmiszereket. Dr. Angel István aradi polgármester a jelentés alapján vizsgálatot tartott az élelmiszerpiacon. Tapasztalatairól a következőket mondotta:

— A beérkezett panaszok tény leg fedik a valóságot. Felháborodva tapasztaltam, hogy tegnaptól mára némely élelmiszert indokolatlanul megdrágították. Például a paradicsom kilóját tegnap 1 lei 60 baniért lehetett vásárolni, mára pedig 3 lei 50-re emelték az árát. Az indokolatlan árdrágításokat a legnagyobb eréllyel fogjuk megszüntetni. Az árak jelenleg nincsenek maximálva, de ez még nem jelenti azt, hogy az árusítók tetészszerinti árakat kérjenek. A spekuláció-törvény értelmében az árdrágítókat a spekuláció-bíróság súlyosan bünteti. Utasítom a piacon szolgálatot teljesítő rendőrtisztet, hogy figyelmeztesse az árusítókat a spekuláció-törvény rendelkezé-

seire. Amennyiben nem hajlandók elfogadható áron árusítani, át kell adni őket a spekuláció-bíróságnak.

Törmelék.

Minden szeretet lehet színeli, csak az önszeretet nem. Ez mindig őszinte.

Az elmulasztott kék: — Fájdalom; az elmúlt fájdalom kék-érzet. Az öregek szidják a jelenet; az ifjak élvezik; a nők mindkettőt egyszerre cselekszik.

Olyannak látom a világot, ahogy ébredtem, ettem, ittam, aludtam.

„A világ csak hangulat” mondja költői inspirációval a jeles Reviczky Gyula; de nem mondja, hogy az én hangulatom tölti-e el a világot, vagy az érzékeimmel feltöltött világ hangulata szűrődik-e be kedélyembe. Mindkét lehetőség megvan. Költői példák bőven szolgálnak bizonyosságnak.

Nem hiszek egészen Schiller szavában, hogy az ember billenek közt is szabadnak születik. A léleknek is vannak béklyói.

Nem olvasok hosszú előszavu könyveket. Nem szeretem az önkimagyarázásokat, melyeknek tenorja végül is az: Szép is vagyok, jó is vagyok, csak egy kicsit ragyás vagyok. Beszéljen maga a könyv magamagáért!

Hogy női szeressünk, ahhoz férfasság kell!

Hány ember — nem ember? Hány élet — nem élet!

Igaz barátság csak jó emberek közt van. Jóság híján a barátság pusztá cimboraság.

Dr. S. Gy.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tanügy.

— Tanonciskolai beiratkozások. Az aradi állami iparos fiú- és leány-, valamint kereskedő tanonciskolában a beiratkozások szeptember 1-től 14-ig tartanak. Ezen időpontig be nem iratkozottak bírságolás alá fognak esni. Az újonnan szerződött tanoncok az utolsó iskolai bizonyítvány, az idősebbek pedig a „Carnet de controlă” alapján lesznek megfelelő osztályokba osztva. Felkérem a főnök urakat, hogy 14-ig annál is inkább irassák be tanoncokat, mert az utólagosan jelentkezettek kérelmeit a beosztást illetőleg az igazgatóság nem fogja figyelembe venni. A beiratás alkalmával a következő díjak fizetendők: 50 lei tanszertdíj, 5 lei nyomtatvány- és értesítődíj, 5 lei ifjusági és tanári könyvtáralapdíj, összesen 60 lei. Felmentések iránti román nyelvű bélyegelt kérvények beiratások után az igazgatói irodában nyújthatók be. Az igazgatóság.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kavarodás

egy lapengedélye körül.

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül hat hónappal ezelőtt egy erősen pornografikus vitclap tűnt fel Temesvári újságárus bódicában. Lassan terjeszkedett, elkerült Aradra, majd Erdély és a Bánát más városaiban is kínálhatták és vették. A „Káviár” tért hódított. Jó üzletnek bizonyult, de a lap egyik tulajdonosa, Magyary Géza mégis eladta Jóláthy B. Zoltán kereskedelmi ügyvédeknek, mert Amerikába készült. Jóláthy 15.000 leit adott a lapért. Illetve ennél kevesebb volna adnia, de mindmáig nem fizette meg a vételárát.

Magyary tehát továbbra is tulajdonosa maradt a lapnak. Egy szép napon azonban Jóláthy, az új felelős szerkesztő Magyary tudta és beleegyezése nélkül a lap tulajdonjogát a saját nevére iratta át. Erről a város Magyaryt nem értesítette.

Dimnyés Árpád, Magyary társa most már Jóláthyval együtt csinálta a lapot. Egészen a hét elejéig. Ekkor megtörtént az újabb csoda Dimnyés átiratta a lap tulajdonjogát Papp Gyula nevére. Most azonban már Magyary Géza is beavatkozott a dologba. Fentírt ügyvédjével a polgármesteri hivatalban és kijelentette, hogy a Káviár tulajdonosa ő maga soha annak átiratását más névre nem kérte, erre soha senkifél nem hatalmazott s így kéri, hogy úgy a Jóláthy-féle, immint a Papp Sabin nevére szóló átiratást helyezék hatályon kívül.

A temesvári főpolgármester az ügyben a feleket kétfőre idéztette be, hogy a helyzetet tárgyalja. Mindenesetre annyit bizonyos hogy valahol baj történt. Hogy hol, ki nek a részéről, azt a vizsgálat lesz hivatalva eldönteni. Egyelőre a Káviár megjelenése szünetel.

„A halál babái.” Albert Bassermann és B. Götz- kével a főszerepben. Bemutatója hétfőn az Urániában

LEGUJABB.

Olaszország nem akar háborút.

(Szamosz szigetét megszállták. — Anglia közvetít.)

Londonból táviratozzák: A Times athéni táviratot közöl, amely szerint Korint a megszállás előtt félóra hosszáig figyelmeztetés nélkül bombázták. Tizenöt embert megöltek és sokat megsebesítettek, az épületeket pedig felgyújtották. Elsőnek a Primado torpedónaszád érkezett, utána pedig egész hajóraj futott be a kikötőbe. Ujabbán azt jelentik, hogy Szamosz szigetét is megszállták. Más hír szerint teljesen blokkírozzák Görögországot.

Londonból táviratozzák: Az angol külügyminiszteriumban nagy meglepetéssel mutatnak rá, hogy az olaszok Korint és Naxos szigeteit bombázták, dacára annak, hogy ezek az 1864-iki szerződés szerint önálló szigetekként 1818-tól 1864-ig angol protektorátus alatt állottak és továbbra is semlegességet élveznek. Ezeket Anglia átengedte ugyan Görögországnak, de kikötötte állandó semlegességüket. Ezzel szemben az olasz körök kijelentik, hogy 1864-es szerződés már nem alkalmazható és sem Franciaország, sem pedig Olaszország nem ismerje el teljesen Görögország mostani királyát.

Irodalom, művészet

A temesvári magyar színházi szezon.

(Befejeződött a szervezkedés.)

(Saját tudósítónktól.) Az előzetes színházi jelentés körül fölkorvósult veszélyhöz eltűntek a színház tájkáráról: az ügyesség beszüntette Fekete Mihályt ellen az eljárást és Georgevici főpolgármester is megadta a hatósági engedélyt. Így most már semmi sem állja útját annak, hogy Temesvár közönsége zavartalanul élvezhesse egy sokat ígérő színházi szezon örömeit.

Fekete Mihály szinigazgatói kvalitásairól még nem lehet véleményt mondani. De ismeretes tiszta, nemes művészi rajongással telt, ambícióval, lelkesedéssel tuffított, lankadélan akarateréje, anyagi nehézségek nem veszélyeztetik programjának keresztülvitelét s így erős bizalommal lehet tekinteni a most kezdődött szezon elé.

A szervezési nehézségeket sikerült legyőzni és Fekete elsőrangú művészgárdáról gondoskodott. Jócsejű nevek vannak a leszerződött tagok listáján: Pásztor Ferike, a nagyszerű primadonna, akinek Budapesten is számottevő sikerei voltak. Harmath Józsa, Sárvay Rózi szubrettprimadonna, Süveges Aranka, a belgrádi opera drámai énekesnője, Zöldhelyi Nusi és Fekete Irén elismert, beérkezett művésznők. A

Triesztből táviratozzák: Itteni hírek szerint az olaszok Kréta szigetét is megszállják. Olaszországnak talán többé sohasem lesz ilyen visszatérő alkalom, hogy az egész Adria kúcsát megkerítse.

Kortuból táviratozzák: Solari tengernagy a szigetlakókhoz próklamációt intézett, amelyben kijelenti, hogy kormánya utasítására és parancsára szállotta meg a szigetet, a görög kormány elégtételadás alól vonakodásáért. Olaszországnak kizárólag ama írásthatlan akarátát óhajtja kifejezni, hogy elégtételt szerezzen. A megszállás csak átmeneti állapot és békés lesz, ha a főparancsnokság nem kényszerül a csapatok biztonságáért különös intézkedésekre.

Párisból táviratozzák: Az Echo de Páris jelent Londonból, hogy Anglia bizonyos körülmények között hajlandó intervencióra.

Londonból táviratozzák: A Chicago Tribune római levelezője egy miniszter nyilatkozatát közli. Olaszország nem üzen formálisan háborút és nem fogad el hadüzenetet. Súlyos bizonyítékok mutatják a görög kormány felelősségét a gyilkosságban

férfiak közül felemlítendő Deesv Jenő, a széphangu táncos-komikus, Fratta Géza énekes-bonvivánt, aki még nemrég délceg huszárőrhágnagy volt, Kassav Károly, aki az elmúlt esztendőben ünnepelte 30 éves színészi működését s aki a clui (kolozevári) magyar színháznak 25 éven át dédelgetett tagja volt. Bodor Jenő baritonista Berlinben végezte ének-tanulmányait és Berlin egyik nagy színházának volt tagja. Zilahy Pál, a nagy Zilahy Gyula fia, Szabadkay Miklós józsi komikus, Venusz Árpád pedig gyönyörű tenorjával fog felhívást kelteni. Fekete Mihály szinigazgató nagyszerű színészi kvalitásairól nem kell külön megemlékezni. Wieg Müller Mihály és Kovács Mihály karmestereket is igen jó hír előzi meg.

Fekete Mihály munkatársunknak kijelentette, hogy változatos, értékes műsorról gondoskodott és hogy különös figyelmet fog fordítani a klasszikus előadásokra. Így már a legközelebbi időben színtre hozza Othello-t és a Velencei kalmár-t. Befogja mutatni Maurice Hennequin és Pierre Weber új 4 felvonásos vigjátékát: az Elfánt-ot. Hajó Sándor fordításában és a Fenevad című pompás francia vigjátékot. Molnár Ferenc legújabb darabja: A vörös malom a budapesti bemutatót követő héten kerül előadásra.

Az operetek közül színtre hozzák: a Hermelines nő, Marinka táncosnő,

Hamburgi menyasszony, Hollandi menyecske. Felújítják Lehar nagyszerű Drótostót-ját is.

Fekete Mihály sokat és szépet ígér. Olyan ember, ki az ígéréteit be is szokta váltani s így most a temesvári magyarságon a sor bebizonyítani azt, hogy a nemes törekvéseket méltatni tudja és megérdemli a magyar színházat. (—él.)

* Az aradi színház műsora. Hétfőn Levendula. A. bérlet. Kedden: Levendula, B. bérlet. Szerdán: Levendula, C. bérlet. Csütörtökön: Fenevad (premier) A. bérlet. Pénteken: Fenevad, B. bérlet. Szombaton: Fenevad C. bérlet. Vasárnap: Levendula, bérletszünet.

* A temesvári színház heti műsora. Vasárnap: Levendula. Premier, premierhelyárakkal. Hétfőn: és kedden Levendula rendes helyárakkal. Szerdán Elefánt, Premier, premier helyárakkal. Csütörtökön Elefánt rendes helyárakkal.

* Opera-est műkedvelőkkel. Gellinek Lotte, az ismert és kitűnő aradi énektanár üdülési szabadságáról Bécsből visszatért és magával hozta a legújabb operák repertoárját. A tanárnő tervbevette, hogy legjobb tanítványával a téli szezonban operá-estét rendez, amelyen a legmodernebb operák részletei kerülnek bemutatásra.

* Aradi mozi-hírek. Claude Farrère világhíres regénye, Aki ölt, Sikoly az éjszakában címmel kerül még vasárnap előadásra az Urániában. — A világhíres állatos-filmek legújabb és legpompásabb alkotása Vadállatok pusztájában címmel kerül még vasárnap, hétfőn és kedden bemutatásra az Apollóban. — Az Apolló és Urániában az előadások vasárnaponként délután 3 órakor, hétkönaponként délután fél ókor kezdődnek. — A halál babái kerül hétfőn és kedden színtre az Urániában. — Mozi-szekecs lesz szerdán az Apollóban: a Szakállas ember.

* Nagy Géza fényképész műtermében speciel gyermek és művészi portré felvételek, valamint akvárel és fényképnagyítások. Interieur fővételek kivására a lakáson, izléses kivitelben készülnek. Műterem: Polgári Takarékpénztár épületében, földszint, megveházzal szemben.

— Békefi Szalay zeneintézetben Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 7., II. em., a beiratások megkezdődtek.

* Gellert Pál, az aradi színház v. karnagya elvállal egy kezdő, mint haladó növendékeket zongorára, énekre, azonkívül betanít énekszerepeket és elvállal hangszerelést. Jelentkezni lehet lakásán Str. Georghe Popa 10. (Ferdinánd-u.) naponta délután 6 órától.

— Fetter Irén hangversenyénekendő énektanfolyamot nyit kezdők és haladók részére. Beiratkozás lakásán: Arad, Str. Cosbuc 4., I. em., (Wesselenyi-utca 1. sz.)

* Thalia kabareban Timisoarán (Temesvárott) vasárnap és a következő napokon szenzációs műsor keretében lépnek fel az új tagok: Trio Ameden akrobata táncscsoport. Bucuresti kedvencei, Marosi Vili, a budapesti Royal orfeum közkedvelt

táncos-komikusa. Slágerszáma a műsornak „Az első éj joga” című bohózat, melyet Beregi rendezésében játszik a társulat. Hétfőn lépnek fel Busch és Elmiede komikus akrobata.

Közgazdaság.

Stabil a leu.

A rancia frank értéksökkenése következtében, mint várható volt, csökkent a leu jegyzése, azonban csak Párisban, ott is minimális mértékben, de Zürichben ennek ellenére változatlan maradt. A leu 2.50-es árfolyamon való stabilizálása meglepetést keltett pénzügyi körökben, amelyek a frank esésével összekötöttnek tudták a leu értékalakulását is és ezért az erdélyi valuta és devizapiacra nagymértékű bizonytalanság lépett fel ami miatt alig történtek kötések. A magyar korona Zürichben egy nyolcad centimet vesztett értékéből és a márka is tovább esett. A jugoszláv deviza javult és elérte a 6 frankos árat.

Aradi valutaárak. (Szeptember 1.) Francia frank 12.70, svájci frank 40, dollár 229, dinár 2.25, szokol 6.50, márka 0.000075, lira 9.70, angol font 1025, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0033 — Kifizetések: Budapest külföldi 80, belöldi 145, Bécs 314, Berlin 0.000080, Prága 6.70, Zürich 41.25, Milano 9.75, London 1030, Páris 12.75, Newyork 230, Belgrád 2.40.

Temesvári valutaárak. (Szeptember 1.) Zürich 49, svájci frank 40.50, Newyork 226, dollár 228, London 1027, angol font 1010, Páris 12.80, francia frank 13, Milano 9.80, lira 9.80, Prága 6.75, szokol 6.50, Belgrád külföldi 2.40, belöldi 2.24, dinár 2.20, Bécs 314, osztrák korona 308, Budapest külföldi 90, belöldi 145, magyar korona 103.

Bucurestii tőzsdezárlat. (Szeptember 1.) Kifizetések: Páris 12.69, Berlin 0.000090, London 1027, Newyork 227, Milano 9.85, Zürich 41.25, Bécs 0.003325, Prága 6.70, Budapest 0.0130, Valuták Napoleon 780, márka 0.000075, léva 1.80, török lira 1.20, angol font 1020, francia frank 12.50, svájci frank 41, lira 9.50, drachima 4, dinár 2.10.

Zürichi nyitás (Szeptember 1.) Berlin 0.000055, Newyork 554, London 2519, Páris 31.10, Milano 23.40, Prága 16.30, Budapest 0.03, Belgrád 6, Bucuresti 2.50, Varsó 0.0023, Bécs 0.0078.

Zürichi zárlat. (Szeptember 1.) Berlin 52, Amsterdam 218, Newyork 554, London 2519, Páris 31.15, Milano 23.45, Prága 16.30, Budapest 0.03, Belgrád 6, Bucuresti 2.50, Varsó 0.0023, Bécs 0.0078.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Szeptember 1.) Napoleon 68800, Amsterdam 7500—7740, Belgrád 210—218, Berlin 0.0020—40, Bucuresti 88—95, lei 88.50—95.50, London 87000—89400, angol font 87200—89600, Milano 820—845, lira 825—850, Newyork 19100—19700, dollár 19300—19900, Páris 1078—1114, francia frank 1093—1129, Varsó 0.08—9, Prága 568—592, Zürich 3440—3560, Bécs 0.27.20—28.60

NYILTER.

Az ezen rovat alatt közltekért nem vállalunk felelősséget.

A TEMESVARI MINTAVASAR

alkalmával a „Bánati Közlöny“ gazdag tartalmu mintavásári számot fog kiadni, amelyre már most felhívjuk különösen a vásáron résztvevő vállalatok figyelmét. Tisztelettel kérjük, sziveskedjék az ezen számnak szánt hirdetésekét mielőbb hozzánk juttatni, hogy azok minél kedvezőbb elhelyezése biztosítható.

Teljes tisztelettel

a „Bánati Közlöny“ kiadóhivatala.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a t. vásárló közönség tudomására, hogy a volt Glück Károly és Testvére mérszár-szék vezetését átvettem.

Szives pártfogást kér:

4987

Glück István.

Virágcserep

minden méretben.

Fajence kályha,

ugyszintén

Chamotte téglá

kapható legjobb minőségben

Szilágyi & Comp.

aradi keramiai gyárában.

Telefon 556. 4914 Telefon 556.

Ujdonság! Ujdonság!

A kellemes viseletű

„FEMINA“ gyógyhaskötő, mely elhárít sérveket, gyógyít vese és hólyag bajt, operáció után nélkülözhetetlen, orvosilag ajánlva, törvényileg védve. Egyedüli készítője: **Horváthné.** Ezenkívül készítek és át-alkítok modern csipőfűzőket. **Plaza Catedralei (Thököly-ter) 6. szám.** 4925

Alkalmi vétel! 18589

Str. Gheorghe Lázár (volt Baross Gábor-utca) 6. számú ház 2 szobás lakással, gazdasági udvarral, kert és istállóval, sürgősen eladó. Bővebbet: HAASZ-irodában, Str. Románulul 5. Zrínyi-u.

Javítást igénylő különböző nagyságú

hordó és pinceások fa eladó.

Farkas Abrahámnál
Arad. 13317

Receptpogácsát

minden mennyiségben, a legmagasabb árban vásárol, távirati vagy telefon ajánlatokat kér:

Berkes és Lengyel
cég, Arad, Str. Románulul 5. Telefon 840.

AKI a világeseményekről pontosan tájékozódna akar lenni, olvassa állandóan az „Aradi Közlöny“-t!

Arad legolcsóbb divatruháza

RENAISSANCE

Str. Bratianu 2. ☺ Weitzer
János-u. 2. Minorita-palota.

feltűnő olcsó őszi-téli árjegyzéke

150 cm. tiszta gyapju női kabát-szövet 285 Lei.
140 cm. gyapju velour kabát-szövet 345 Lei.
140 cm. női gyapju ruhaszövet 165 Lei.
150 cm. tiszta gyapju férfiszövet 298 Lei.
150 cm. angol spricelt szövet 390 Lei.
150 cm. Double szövet 375 Lei.
Gyönyörű mintás bélés 75-89 Lei.
cérna csipkefüggöny ... 49 Lei.
90 cm. fehér batászt ... 47 Lei.
futószőnyeg 105 Lei.
Selyem crep marocain ... 240 Lei.
butorszövetek, vásznak, harisnyák, gyapju vattellin, ruhaselymek, flanellek, parkettek, legolcsóbb bevásárlási forrása.

Magánház

Piac tér közelében, 3 szobás azonnal elfoglalható lakással, nagy telekkel, 2 kapubejárattal, bármilyen iparvállalatnak és gazdálkodásra is alkalmas, sürgősen eladó. Bővebbet: HAASZ-irodájában, Str. Romanulul 5. (Zrínyi-utca), ahol az eladó ingatlanok előjegyzése és bármilyen felvilágosítás díjtalan.

„Pallas“

bank és áru-bizományi iroda Arad,

Bul. Regina Maria (Andrássy-ter) 21. sz. előtt épült Pavillon helyiségben (szemben a Minorita-templommal)

szeptember hó 3-án hétfőn megkezdzi működését.

A „Pallas“ foglalkozik a bankszakmába vágó mindennemű ügylettel, valamint áruüzletek lebonyolításával.

TELEFON: 382.

Irodaberendezést pénz szekrényt keresünk megvételre.

Ajánlatok

KELET hírlapirodában adandók le.

MOTOREKE

Gomnick üzemben látható. városnyen kívüli munkatejesítmény és tartósság, Azonnal szállítható.

Kovács Soma Társaság, ARAD.

A CASSA DE PASTRARE A JUDEȚULUI ARAD.

(Aradmegyei takarékpénztár)

4 1/2%-os záloglevelelnek XXIX. sorsolása.

A Cassa de Pastrare a Județului Arad (Aradmegyei Takarékpénztár) 4 1/2%-os zálogleveleinek 1923. évi augusztus hó 30-án áll. közjegyző és az intézeti felügyelő-bizottság jelenlétében megtartott huszonkilencedik sorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki:

62 drb. á 10.000.— korona

szám: 10, 12, 19, 30, 37, 39, 43, 48, 49, 50, 51, 55, 57, 63, 65, 70, 71, 72, 73, 74, 82, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 102, 103, 105, 106, 107, 110, 111, 113, 114, 116, 119, 120, 121, 123, 128, 130, 137, 141, 143, 144, 145, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 166, 175, 177.

133 drb. á 5000.— korona

szám: 45, 46, 47, 48, 52, 53, 54, 55, 69, 71, 73, 75, 84, 86, 91, 92, 95, 96, 97, 99, 100, 103, 104, 105, 111, 114, 118, 134, 137, 141, 142, 144, 145, 147, 148, 149, 150, 152, 153, 155, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 168, 172, 199, 200, 202, 214, 218, 219, 222, 224, 228, 235, 239, 240, 243, 251, 253, 256, 257, 261, 265, 266, 268, 276, 277, 278, 280, 283, 284, 285, 287, 290, 310, 311, 318, 324, 326, 343, 346, 347, 348, 351, 352, 368, 374, 375, 376, 389, 390, 391, 392, 394, 395, 398, 401, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 415, 420, 422, 423, 424, 426, 428, 432, 434, 437, 438, 456, 457, 460, 461, 464, 470, 474, 475, 478, 492, 497, 499, 500.

376 drb. á 1000.— korona

szám: 17, 18, 39, 43, 47, 50, 54, 56, 58, 66, 67, 69, 70, 76, 79, 87, 93, 95, 101, 102, 105, 106, 107, 110, 111, 112, 114, 123, 126, 127, 158, 163, 166, 167, 170, 173, 180, 185, 189, 201, 206, 213, 216, 224, 229, 258, 259, 260, 302, 303, 304, 306, 316, 319, 321, 327, 328, 332, 333, 334, 336, 348, 352, 378, 380, 381, 382, 394, 403, 404, 407, 410, 416, 418, 426, 435, 455, 459, 460, 461, 462, 469, 474, 476, 478, 482, 489, 507, 510, 519, 531, 532, 544, 570, 575, 581, 583, 585, 587, 588, 589, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 611, 613, 615, 616, 623, 624, 625, 634, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 650, 651, 658, 659, 660, 663, 664, 665, 668, 676, 677, 678, 684, 687, 688, 691, 692, 695, 696, 703, 704, 708, 709, 710, 712, 716, 728, 730, 732, 733, 735, 742, 745, 759, 760, 761, 762, 763, 766, 768, 777, 778, 780, 783, 785, 801, 808, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 834, 839, 850, 852, 854, 855, 856, 858, 859, 860, 864, 866, 868, 872, 884, 889, 890, 903, 913, 916, 923, 924, 930, 931, 935, 937, 938, 940, 948, 961, 970, 971, 976, 979, 980, 981, 982, 983, 985, 987, 992, 993, 996, 997, 1019, 1033, 1034, 1035, 1059, 1063, 1066, 1067, 1068, 1078, 1079, 1081, 1082, 1120, 1133, 1134, 1135, 1138, 1140, 1143, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1189, 1190, 1199, 1202, 1203, 1204, 1206, 1207, 1208, 1210, 1214, 1222, 1227, 1229, 1230, 1232, 1233, 1234, 1235, 1237, 1239, 1241, 1242, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1266, 1267, 1274, 1276, 1277, 1282, 1287, 1289, 1290, 1301, 1306, 1310, 1312, 1313, 1315, 1317, 1335, 1339, 1341, 1347, 1349, 1350, 1360, 1363, 1376, 1377, 1379, 1389, 1390, 1394, 1396, 1397, 1403, 1434, 1438, 1440, 1447, 1448, 1450, 1452, 1453, 1455, 1456, 1457, 1458, 1469, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1485, 1486, 1487, 1488, 1490, 1501, 1502, 1509, 1514, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1547, 1548, 1549, 1550, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1565, 1569, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1595, 1596, 1597, 1603, 1604, 1605, 1606, 1609, 1611, 1638, 1644, 1645.

185 drb. á 200.— korona

szám: 3, 11, 12, 13, 26, 35, 37, 39, 45, 49, 51, 54, 60, 62, 68, 70, 71, 75, 85, 91, 92, 120, 208, 215, 220, 249, 290, 294, 295, 299, 345, 364, 365, 397, 402, 403, 405, 418, 422, 423, 425, 428, 431, 432, 439, 440, 441, 445, 449, 452, 459, 460, 462, 464, 471, 472, 475, 476, 477, 478, 479, 481, 482, 483, 484, 485, 489, 491, 493, 494, 500, 506, 508, 511, 512, 513, 517, 521, 522, 523, 524, 529, 530, 533, 534, 535, 537, 538, 539, 540, 542, 545, 546, 547, 551, 553, 554, 556, 560, 568, 577, 578, 579, 585, 588, 594, 600, 601, 602, 604, 605, 606, 607, 610, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 621, 622, 623, 631, 636, 642, 643, 645, 647, 650, 659, 662, 668, 669, 672, 673, 676, 679, 686, 687, 689, 694, 699, 701, 703, 704, 705, 707, 727, 729, 766, 767, 769, 770, 772, 773, 780, 781, 786, 791, 792, 793, 794, 796, 797, 801, 802, 803, 804, 811, 813, 814, 815, 845, 851, 853, 854, 855, 856, 857, 859, 867, 868, 875.

105 drb. á 100.— korona

szám: 2, 12, 18, 39, 45, 51, 57, 59, 64, 76, 92, 115, 128, 141, 190, 209, 213, 221, 224, 231, 259, 265, 282, 288, 289, 292, 298, 303, 306, 307, 310, 311, 312, 315, 319, 321, 322, 323, 326, 327, 332, 341, 348, 349, 352, 354, 355, 359, 361, 366, 372, 376, 377, 378, 382, 384, 386, 387, 402, 406, 408, 412, 416, 432, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 448, 451, 454, 455, 456, 462, 466, 471, 473, 474, 475, 476, 477, 480, 483, 484, 485, 486, 487, 489, 490, 491, 498, 499, 503, 516, 518, 520, 522, 523, 528, 533, 535, 558, 559.

A kisorsolt 4 1/2%-os záloglevelek összege 854.250.— lei.

Ezen kisorsolt záloglevelek 1924. március 1-től kezdve a zálogveleleknek szelvényeivel együtt való visszaszolgáltatása ellenében teljes névértékben beváltatnak:

Aradon: az intézet pénztáránál.

Budapesten: a „Hermes“ magyar általános váltóüzlet r.-t. és a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepénél és Bécsben: a Wiener Bank-Verein-nél.

Arad, 1923. augusztus 30-án,

4974

Aradmegyei Takarékpénztár.

AZ „ASTRA” waggon- és motorgyár alkalmazottainak dal- és zenekar-hangversennyel és legváltozatosabb szórakozá- sokat biztosító programmal egy- bekötött **nagyszabású** **népünnepélye** ma vasárnap a **Városligetben.**

Urinők figyelmébe!

Az őszi szezon kezdetével sikeresen működő kalaptanfolyamomat újra megnyitottam. Valamint kalapudonságaim megérkeztek.

Binder Kornélia,

STRADA EMINESCU 42.
(Deák Ferenc-utca) 21.

Ludovic PÁLINKÁS Lajos

villanyberendezési tiszte 18304

Str. Brancoviciu (Földes-patka kapujával szemben). Vállalja minden e szakba vágó munkák készítését, javítását és átalakítását a legpontosabb kivitelben jutányos árért.

In sämtlichen
FARBEN

für Handel Industrie
u. Gewerbe unterhält
umfangreiches

LAGER

Arzberger, Schöp & Co.
G. m. b. H.

Eisenach (Deutschland)

Anfragen sind zu rich-
ten an unseren Vertreter
Herrn

J. DAVID,

ARAD, Str. Ciorogariu 15.
(Vécsey-utca) 7. 4745

Butorok

a legjobb kivitelben állandóan
raktáron és mérsékelt árak
mellett kaphatók: 18779

VICTORIA-butorgyár,

ARAD, Strada Ioan Calvin 42.

Lerakat: Neuman palota.
(Strada Moria.)

Ugyes gépész,

kí Dieselmotor kezeléséhez ért
felvétetik.

Villanszerelésben jártas előny-
ben részesül. Ajánlatok tiszte-
feltétellel a perjámosi villany-
telephez küldendők. 4880

Régl fogat, tört **ZINNER** ékszerész, Strada
aranya vesz: **Metianu (Forray-u.)**

Rheumát, köszvényt

biztos sikerrel gyógyít:

a SIMAY-féle vizgyógyintézet

szénasavas- és kénes fürdője.

NYITVA: férfiaknak reggel 1/2-7-től d. u. 1/2-ig
nőknek délután 2-től 6 óráig. 3388

Női velur- és posztókalapok

minden divatszínben a legolcsóbb árakban, férfi velur- és kemény-
kalapok nagy választékban. Bármilyen női vagy férfi kalap
festését minden divat színre és formára elvállalom. — Első aradi vil-
lanyerőre berendezett férfi- és női kalapgyártás

Bittenbinder Konrád Str. Eminescu 42—2. (Deák F.
u.) Fehér Kereszttel szemben.

VITICULTOR PEPINIERIST

Căutam un ȘEF VITICULTOR cunoscând la perfecție
toate lucrările de pepineră de vițe altorite și cultura de port altoi.

Nu admitem decât un om absolut capabil, cinstit și harnic care a
mai condus până acum o pepineră mare.

Căutam mai mult un adevărat tovarăș de căt un funcționar. Plătım
leată bună, locuință și parte la beneficii. 4660

Adresați oferte: PEPINIERELE BERNARD,

Societate Anonimă pe Acțiuni. — TECUCL.

"COLUMBIA"

FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG

ORADEA-MARE

Sürgönyelm: Columbia.

Aradi-ut 23—25. sz.

Gyártmányai: az összes férfi és női fehé-
neműek a legegyszerűbb commerce-árutól
a legfinomabb kivitelig.

Radio 2127

5936

5 darab 30—35 hektóliteres

jókarban levő használt

boros hordó

eladó

Welsz Mórnál Pancota.

Dr. PASCUTIU

(ezelőtt Dr. Băoskay) féle

Himlő oltóanyag

legfrissebb állapotban
állandóan kapható:

— detail és engros —

Hajós Arpád gyógyszer-
tárában,
a megyeházzal szemben.

Utazói állást keres

egyetemet végzett,
több nyelvet beszélő,
jó megjelenésű ko-
moly uriember 8 4857

Cim a kiadóhivatalban

200 db. gyümölcsfának a termése

a lma, érte, szilva, birsalma
a fán olcsón eladó.

Érdeklődők forduljanak:

az **ALPHA** vegyészeti gyárhoz

Bulevardul Regele Ferdinand 2. 14068

Eladó,

esetleg bérebe is kiadó teljesen
ujonnan felszerelve hét járatu
nyersolaj motormalom olaj-
malommal és nagy sertés hiz-
laldával. Csak személyesen tár-
gyalok helyszínén.

Joánás,

Simandul de sus. 4895

Egy teljesen új

minden komforttal ellátott elfoglalható
lakással bíró magánház, valamint egy
teljesen új 30 méter hosszú, 10 méter
széles földszint, emelet és padlásból
álló szinten elfoglalható gyári hely-
ség eladó, esetleg kiadó. — Bővebbet:

Str. Alexandescu (Bercsényi Miklós
utca) 21. szám. 4809

Mütrágya

raktárra érkezett

Aradvármegyei
Gazdasági Egyesület

14105

Szabók és varronóknek

olcsó árakkal és engedelményel

szalpok, bimzősök,
sárnok, aluó szá-
lak, gombok.

Muzsliu harisnyák
59 leltől
Fehérneműek

Férfi sokni 18 Leltől.

Női harisnyák 25 Leltől.

Zsemper

panut és
selyem

minden színben.

J. Popper és társa

Str. Metianu (Forray-u.) Hunyadi-palota.

Győződjön meg

arról, hogy mindennemű férfi fehérneműk a legdivatosabb kivitelben, továbbá Liliom-schiffonok és vásznak, ing-zefírek, voalok, prenadinok, férfi- és női-harisnyák dus választékban, legolcsóbb árakon

Varjasnál

Str. Metianu (Ferryay-u.)
„Az arany kakas”-hoz.

Apró hirdetések

Ingatlan.

PIATA GEN. BERNAT (Hal-tég) ház sok mindenre átalakítható. kiadó. Bővebbet Strada Tribunul Axente 11. (Damjanich-utca 6.) 4971

ARAD-GÁJBAN sarokház. volt Éliásné-féle üzlethelyiségekkel, modern lakással eladó. Értekezni lehet Strada Episcopul Radu (Magyar-utca) 10. háztulajdonosnál. 4993

SZÖLÖT vennék Minis (Ménas) és Páncs között kolnával, lakással, butorral, pincével, teljes felszerelés és ideai szűrettel, 8-7 kat. holdig. Ajánlatok dr. Bauer ügyvéd irodájába Str. Brancovicu Nr. 2. kéretnek. 4989

HAZAT vennék Aradon a helyőrségben pincével, kerttel, istállóval. Ajánlatok kéretnek dr. Bauer ügyvéd irodájába Str. Brancovicu Nr. 2. 4988

STRADA Episcopul Radu. (Magyar-utca) 10. számú sarokház modern üzlethelyiségekkel és lakással eladó. — Bővebbet ugyanott háztulajdonosnál. 4992

ELADÓK bérházak, magánházak, kertes házak, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal, Haász-iroda, Str. Románului 6. (Zrinyi-utca.) 13538

Uzletek.

SECE-SIGIUL (Székesuton) jóforgalmu fűszer- és rőfösüzlet, korcsma, más vállalat miatt eladó. Kaufmann Mór Sece-sigiul (Székesut.) 4940

KIADÓ forgalmas helyen vendéglő helyiség lakással, vagy az egész lakásnak. Cim kiadóhivatalban. 4976

BORBÉLY üzlet 50.000 leiert eladó. Cim a kiadóban. 4970

JOFORGALMU cipészüzlet teljes berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 4986

Oktatás.

NÉMET GYORSIRÁSBAN periekt bécsi levelező estí órákban gyors- és géprásban oktatást ad. Cime a kiadóhivatalban. 4938

CONSERVATORIUMOT végzett zene-tanárno hához megy zongoraórát adni. Bővebbet a kiadóban. 4939

ZONGORA OKTATÁS akadémiai módszerrel. Bárdosné, Piata Plevnei (Árpádtér) 4. 4968

Ellátás.

GYERMEKEK német uricsaládnál jó ellátást nyernek jutányosan. Strada Dmna Bălaşa (Purgly Lajosné-utca) 180. 4839

INTELLIGENS, idősebb urinónél iskolás gyermekek teljes ellátásra felvétetnek. Cim kiadóban. 4892

NYOLC-TIZ TAGBÓL álló disztíngált társaság izletes háziétkezést, 1-2 gimnáziumi tanuló teljes ellátást kaphat. Cim kiadóban. 4916

KÉT FIATALEMBER, vagy diák, teljes ellátást nyerhet. Cim Wallinger hirdetőjében. 13317

URI kisleányt teljes ellátásra elfogadok. Ugyanitt elemi, vagy felsőbb oktatásban is részvehet. Úry Ferencné. Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 20. l. emelet. 4967

OLCSÓ és jó háziokost kapható Strada Spiru Gheorghe (Akác-utca) 15. 4990

TELJES ellátás kétágyas szobával, esetleg csak ellátás kapható. Cim Kelet hírlapiroda. 14008

KÉT deákleány teljes ellátást kap uri háznál. Cim kiadóhivatalban. 4985

Különbéle.

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarz műszerész, Str. Brancovicu (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

ZEIHER Lajos névre kiállított katonai igazolvány elveszett. Megtaláló juttassa Marta bérelszámolásiba. 4958

VILÁGOS, száraz, betonrozott, utcára nyíló pince raktár azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 4964

AMERIKA! Rockville (Conn. állam) városba, akinek van ösmerőse, sziveskedjék velem címét közölni. Szalontai Sándor Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 13-20. 9584

Nagyméretű üvegajtó, belga tüköruveggel és egy iroda box eladó.
Gazdasági Egyesületnél
Aradon. 14008

Arany — ezüst tárgyakért Reiner József a Lutheránus a legmagasabb árt fizet templom mellett.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:

Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.

Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt vissza küldöm. Telefon 315.

Blaha János és Fia

Kék festőde

Timisoara, II., Strada Negruiei 10. (Mérleg-u.) Kapható: **habos mángolt kötény, molinok és kálikok az összes szélességekben és színekben, fehér, kék és piros virágu fejkendők.** 2

A Regátban hires

DENTYN

fogpaszta és fogszappan a legideálisabb fogápoló szerek
Kellemes üdítő, fertőtlenítő és fehéritő.

Kaphatók: Aradon

Vojtek & Weisz drogueriában.

Engros főraktár: L. BOGOL. Bucureşti, Str. Lucaci 74. 4659

Nem vagyok kárörvendő,

de mindenki úgy jár, aki nagymosásnál nem a közkedvelt

„VAZUL”-kékítő

használja, mely minden jobb fűszerüzletben kapható. 88 Nagyban elárulítás: Toma Vazul gyárosnál, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 34. 13319

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunostintă celor interesați că in ziua de sâmbătă 15. Septembrie 1923. orele 12 se va ținea in localul Ministerului Agriculturii și Domeniilor Direcțiunea Viticulturii, precum și in cancelaria Pivniței Statului Minis, județul Arad licitațiune publică cu oferte inchise, sigilate pentru vânzarea urmatoarelor cantități de vinuri, rachiuri și anume:

Vin 27.686 litri, rachiu de mere 2725 litri, rachiu de prune 7178 litri.

Aceste vinuri și rachiuri sunt depozitate la Pivnița Statului Minis și se pot vedea de cei interesați in ori ce zi de lucru in orele 8—12 și 15—19.

Orice informațiuni se vor da la cancelaria Pivniței Statului Minis. 4973

Minis la 28. August 1923.

Seful Pivniței Statului Minis: Gheorghe Ioanovic.

Hölgyeknek mindennapi használatra. Uraknak borotválkozás utánra

ajánljuk a

HELACITOT

Izzadó fényes zsiros arc, egyszeri lemosásra csodás szép lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal volna bevonva. (Miteszerek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb arcszépítő. — Készíti:

Dr. Földes és Hehs Margiteroma gyára
Budapest, I., Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 13868

Csobod János

vizsgázott fogtechnikus

őzv. Morgenstern Gyuláné fogászati műtermét Strada Bratianu (Weitzer János-utca) 15. a főpostával szemben átvette. 4076

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használatát után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést

és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig időelt korai megösztléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg előzetes beküldése mellett a romániai főlerakatokból:

Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

Női kalapokat

rendelésre bármily színben a legújabb divat szerint készít

GALLÓ GYÖRGY kalapos
Strada Bratianu 17. udvarba.

valamint kemény kalapok tisztítását, szegését, férfi és női kalapok tisztítását, alakítását, festését a legújabb 4979 divat szerint pontosan eszközöl

Aradon ha sok a

Miteszer,

Kaiser-Borax

Ez ellen biztos szer.

VI—13876

Kabát modellek, szövetek nagy választékban érkeztek és olcsó árakon kaphatók:

„PARIS”

Modellházban,

Városházával szemben.

Cipő ujdonságok

az őszi szezonra megérkeztek

Apponyi Testvéreknel, Arad.

**Oszri felöltő- és ruha-
ujdonságok megérkeztek:**

JULIU PLESZ GYULA

céghez, Arad, Str. Col. Piriol (Vörösmarty-u.) 3., a színház hátsó bejáratával szemben. :: Külön mértékosztály. Saját angol és francia divatszalon. :: Olcsó szolid árak. :: Duna választék. :: Kérem a névre ügyelni.

Nagymennyiségű férfi és női szövetek, velourok legolcsóbban az

ORIENT divatáruházban

szerezhetőek be. Bulevardul Regina Maria No. 18. (Salacz-utca) sarok.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetését ára 1.50 lel. Vastagabb betűvel 3.— lel.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell felezn.

Hirdetéseket délután 3 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 15.— lel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

URINÓ, diszkrét, idősebb uriember (lehet vidéki) barátságát keresi némi támogatással. Leveleket „Állandó” jellegre Postrestante. 4978

Házasság.

JOMEGJELÉNÉSÜ, 47 éves, saját házaival és üzlettel rendelkező urinó férjhez menne hozzá illő jobb iparoshoz, lehetőleg gépészhez, vagy villanyszerelőhöz. „Jobb iparos” jellegű leveleket Wallinger hirdetője továbbítja. 13318

Alkalmazás.

SZORGALMAS mindenenes takarításban gyakorlott, felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 4718

GAZDASSZONYT keresek falura idősebb házaspárhoz, azonnali belépésre. Kitünően kell főznie. Cim kiadóhivatalban. 4805

KERTESZT, aki kis gazdaságot és tenyészetem vezetését vállalja, azonnali belépésre keresek. Bizonyítványokat elvárom. Cim kiadóhivatalban. 4806

FÜSZERKERESKEDŐ tanulóknak jó házból való fiúk felvétetnek. Cim Wallinger hirdetőjében. 13316

AQUIZITÓRÓK felvétetnek. Cim Eccaroda. Str. Eminescu No. 40a) 13960

NEGYVEN ÉV körül ügyes, románul beszélő mindenenes szakácsnőt keresek vidékre fiatal házaspárhoz. Spitz, Strada Cloșca (Szent László-utca) 9. 4936

SÜRGŐSEN KERESSEK egy erélyes, tapasztalt, gazdasági akadémiát végzett, komoly, gyakorlattal bíró gazdaságszert egy nagy, körülbelül 1000 hold szántó és 1000 hold legelőből álló. Braila melletti birtok igazgatására Felvilágosítást nyújt Major Orezcanu, Strada dr. Kalindaru 6. Bucuresti. 4941

FIATAL házaspár keres házmesteri állást azonnali belépésre. Cim kiadóhivatalban. 4980

HÁZMESTERNEK gyermektelen házaspár keresetnek. Ugyanott szakácsnő is felvétetik. Strada Stănescu (Verböczi-utca) 5. 4983

VARRÓNÓ Budapestről. Elsőrendű angol-francia. Előkelő házakhoz ajánkozik, vidékre is. Cim Piața General Bernat (Hal-tér) 6. László Rózsi. 4972

FIATAL segédet vegyes szakmából felvesz Riédli, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 10. 4961

KIFUTÓ fiút keres „Perfect” vésnöki intézet. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 15. 13318

TISZTESSÉGES mindenenes, ki a főzéshez is ért, azonnal felvétetik. Cim Kelet hírlapiroda. 14008

MUNKÁSNÓK állandó munkára felvétetnek az „Azuro” vegytermékek gyárában. Str. Teodor Cioctea 19. 14008

EGY jobb nő, ki háztartásban segít, gyermek mellé azonnal felvétetik. Str. Chendi (Kölcsey-utca) 2. I. emelet. Krámer. 4991

HARISNYA talpalást, fejelést, javítást, olcsó árban elfogadunk. Gyors kiszolgálás. Str. Corvin (Hunyadi-utca) 3—5. kötöde. 4984

IRODISTANÓ gyakorlattal, alkalmazást nyer Kovács Soma Társánál. Arad. 4945

HÁZMESTERNEK ajánkozik Kiss István ácssegéd, nős, gyermektelen, Strada Ioan Calvin 18. 13318

IDŐSEBB házaspár gondozását előnyös feltételek mellett vállalja nemesszivű nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 13318

Lakás.

BELGA mérnök butorozott szoba ellenében francia leckét adna. Ajánlatokat kiadóhivatalba kérek. 4871

LAKÁST keresek 1—2 szobát. Cim Str. Pompiliu (Kasza-utca) 56. 4969

ELEGÁNSAN BUTOROZOTT szoba intelligens urnőnek kiadó esetleg ellátással. Cim a kiadóhivatalban. 4959

KÜLÖN bejárattal butorozott szobát keres jól fizető nőtlen tisztviselő. Cimok kéretnek Kelet hírlapirodába. 14009

Vétel és eladás.

VASZON-ERNYŐ fizetbejártat fölé, használt, de jókarban, hozzá való teljes vasfelszereléssel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5000

ELEGÁNS utazóbörönd, ebédülő divány, ág. éjjeli szekrény, íróasztalok, kis divány 2 székkel, ezüst retikül, kézimunkák, függönyök, női ruhák, dísz tárgyak, fehérneműk, stb. eladók. Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca) I. emelet jobbra 1000

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szírnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elz-palota.) 11895

VESZEK könyvtárakat, hanglegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Telefon 385. 18629

ANTIK tárgyakat, díszműveket, kézimunkákat, függönyöket, szőnyegeket, fehérneműt stb. bizományba veszek. Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca) 23. szám) I. emelet jobb. 1000

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kintzunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

RÉVAI LEXIKON alkalmi vétel. kapható Knieszer papirkereskedésében Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. Ugyanott olcsó Schuber papíros. 13565

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédülő, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegendorf, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alerandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 13631

KOCSIKENŐCS prima, tovetezsír, mindennemű gépkenőolajok nagyban áron kaphatók az Aradi Olajipar Részvénytársaságnál Arad. Bulev. Regele Ferdinand I. No. 46—22. Telefon szám 135—407. 3935

IRÓGÉPEK, kellékek raktára, szakszerű javító műhely. Szeged, Piața Luther 3. Telefon 111. 13731

ELADÓ Lipován (Lippán) Fő-ut 15. sz. alatt üveges üzlethez alkalmas teljes berendezés. Bővebbet ugyanott. 4635

GYAPJUFÉSÜLŐGÉP 5 lóerős benzínmotorral eladó. Guthir Péter Guttenbrunn 425. szám. 4857

NEGY GARNITURA cséplőgép magánjáró és huzatos 6—8 HP. Hoffherr és Máv. gyártmányu eladó. Petru Barlea gépész Sírta No. 1063. 4896

HARMINC HP. nyersolaj Bolinder-féle motor eladó. Zimandul-Nou (Zimandufalu) malomban. 14007

EGY ebédülő lámpa eladó. Megtekinthető Femina fehérnemű szalonban. Bulev. Regina Maria 21. 4933

ELADÓ 4 darab fajtiszta spitz kölyök, 6 hetesek. „Megbízás” vállalat Str. Horia (Széchenyi-utca) 4. 13740

ELADÓ egy 2 méter magas tükör, egy varrógép és egyéb berendezési tárgyak. Csak magánfelek érdeklődését fogadom. Strada Capitan Ignatie (Kapa-utca) 37—33. 4966

ELSŐRENDŰ rózsaburgonya érkezett, jutányos áron kapható Luttwák József cégnél. 4963

HAJAT vesz, megakult hajmunkák festését vállalja Fischer modern hajmunka vállalata Str. Mărășești (Kossuth-u.) 58. 4962

KIFOGÁSTALAN, komplett diófa háló eladó 9000 leiert. Aradul-Nou (Ujarad) Fő-ut 161. 4960

TELJES mészárszék berendezés és felszerelés eladó. Grósz, Miklós Siltindia, Állomás Ternova. 4956

FODRÁSZ berendezés eladó Igrez Györgyél, Ghioroc (Györök.) 4975

FÜSZERPOLC fiokos, jókarban levő, megvételre kerestetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13318

JÓKARBAN levő gyermekkocsi eladó Str. Mărășești (Kossuth-utca) 62—14. 13318

EGY jókarban levő magánjáró cséplőgép eladó. Eisele József Aradul-Nou. 14009

BIZOMÁNYBA VESZEK MINDENFÉLE INGÓSÁGOT. Tölgyfa hálószoba berendezés, stb. antik dísztárgy eladó. Volt Dományi-udvar jobbra, földszint 8. 4982

VILÁGOS hálószoba és konyhaberendezés eladó. Strada Miron Costin (Gróf Leiningen-utca) 2. — Ugyanott egy 9×12-ös fényképezőgép, sakk és domínó eladó. 4987

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalon.

Üzemek és szénagykereskedők részére

prompt szállít

bármily nagy tételben
magas calorijaju
Kószol
Kószol
 és kétszermosott speciális
kovácsszén

Petrocarbon

Societate pentru Comerțul Carbonilor
 și szénkereskedelmi társaság

TIMIȘOARA

Palatul „Agrar”
 Telefon 9.
CLUJ
 Calea Regele Ferdinand, 70
 Telefon 406.
 Expozitura:
Petroșani, Kattowitz.

Tudja már mit jelent az „EGOL”? az „EGOL” 40% ármegetakarítást jelent!

Ha kiegészített a zseb-
lámpa eleme, pótolja

„METALLUM”

elemmel. Minden
szaküzletben kapható.